

JEESESE ÜLESTÕUSMINE – fakt või muinasjutt?

Joogatreeneri teekond
Jeesuseni

Eesti hariduse
kristlikud juured

Raamatute Raamat
kõneleb?!

Mida teevad noored
tänavatel?

Nelipühiliikumise
head viljad

Ime maailmakaardil:
Iisraeli lugu

Raamat vaimule, hingele ja ihule

Kas oled kunagi lugenud mõnd raamatut ja tundnud, et autor kõneleb otse sinule? Sel hetkel võid tajuda, et valgel paberil ei eksisteeri pelgalt mustad tähed, vaid need kannavad endas mingit hoomatavat väge, kõneledes sinuga just selles olukorras, milles sa parasjagu oled. Targalt seatud sõnadel on suur mõju meie vaimule, hingele ja isegi ihule.

2025. aasta on eesti raamatu aasta, mil tähistame 500 aasta möödumist esimese eestikeelse raamatu ilmumisest. Ei ole tähtsusetu, et esimene teadaolev kirjapandud tekst pärineb teosest, mille algupära on seotud kõige erakordsema raamatuga maailmas – Piibliga. Põhjusega võib seda nimetada raamatute Raamatuks, mille ainulaadsust lühidalt kirjeldada ei ole kerge. Üks Piibli erakordseid jooni on ühtsus, mis ei sõltu erinevatest ajastutest, žanritest, stiilidest, kontekstidest. Raamatut läbib algusest lõpuni keskne sõnum – Jumala armastus inimkonna vastu, Tema plaan inimeste lunastamiseks ja kutsumus elada Jumala tahte järgi. Kõik Piibli autorid töötasid sama ülesande nimel, olles otsekui ühendatud selle ühe jumaliku inspiratsiooni ja sõnumiga, isegi kui nad kasutasid sõnumi väljendamiseks erinevat vormi ja keelt. Piibel ei ole lõpuni inimese looming, selle tõeline autor on meie Looja – Jumal. Seetõttu tasub seda uurida eriti hoolikalt, sest paremat käsiraamatut meie elu jaoks maa peal ei leidu. Mitte ilmaasjata ei peeta Piiblit kõige mõjukamaks ja olulisemaks raamatuks maailmas, mida on müüdüd rohkem kui viis miljardit eksemplari alates selle esimesest trükkimisest. See arv sisaldab kõiki Piibli erinevaid väljaandeid, sealhulgas Piibli täistekste, osatrükke ja Piibli tõlgendusi erinevates keeltes. Igal aastal müüakse seda taas miljoneid eksemplare.

Loodan, et ka sinul on olemas see hinnaline teos. Piibel ei ole ehteks riivil, vaid mõeldud meie igapäevaellu. Neid ridu kirjutades heidan pilgu oma raamaturiivile ja loetlen üles erinevaid piiblitõlkeid, mida olen aegade vältel lugenud. Silma hakkab minu esimene Piibel, mille sain 13-aastasena. Tõenäoliselt on see toodud siia salakaubana, nii nagu Nõukogude Liidu ajal neid levitati. Tihedast kasutamisest räsitud ja kulunud, võib lehtedel märgata nii pisara- kui kohvijälgi, teksti äärtesse ja kaante vahele olen kirjutanud salme, mis on mind noore teismelisena erilisel kõnetanud. Üks neist on saanud koguni minu elusalmiks, mis on mind kandnud ja rõõmustanud nii raskel kui heal päeval. Sirvides elustuvad paljud mälestused, sest selle raamatuga on seotud minu elu kõige põhjapanevamad muutused, kui ma kohtusin elava Jumalaga. Tema sõnad neil lehekülgedel said minu jaoks isiklikuks ja sel moel eristub Piibel kõigist teistest kirjutistest maailmas – see on alati elav, värske ja eluline!

Julgustan ka sind, hea lugeja, sel eesti raamatule ja kirjakultuurile pühendatud aastal võtma kätte raamatute Raamatut ja lugema seda avatud südamega. Kinnitan sulle, et see muudab sinu elu!

Lugemisindu soovides
Helina-Diana Helmdorf, Taevas TV7 kanali juht

TAGASISIDE

★★★★★

“Ärevatel aegadel otsib inimene südamerahu ja midagi või kedagi, millele või kellele toetuda. TV7 vahendab nende inimeste tunnistusi, kes on leidnud rahu ja häid lahendusi oma ellu. Sellisena on kanal absoluutselt vajalik inspiratsiooniallikas meile kõigile.”

Vähiravifondi "Kingitud elu" juhataja
Toivo Tänavsuu

★★★★★

“TV7 teeb ääretult tänuväärset tööd - evangeelium ehk hea sõnum emakeeles jõuab kvaliteetselt toodetuna väga laia inimhulgani! Nagu oas keset piire nihutavat meelegahtuskörbe!”

Džässpianist Joel-Rasmus Rimmel

★★★★★

“TV7 täidab eestikeelsel telemaastikul niši, mida ükski teine telekanal ei paku, arutledes vaimsete ja igavikuliste teemade üle ning vahendades kohalike ja välismaiste jumalasaluste mõtteid. Telekanali eripäraks on sõnum lootusest, mida vajame praegusel ebakindlal ajal kõik.”

Ajakirjanik Ingrid Sembach-Höbemägi

★★★★★

“Aitäh võimsa palvesaate eest! Eile kõlas palve lõpus, et Jumal tervendas kellegi silmad. Käisin täna silmaarstil ja sain teada, et Jumal oli tervendanud mu silmapõhjad ja mu silmad on täiesti terved. Au Jumalale! Aitäh Jeesus!”

TV7 vaataja

TV7 Head Uudised

TV7 Head Uudised kevad-suvi 2025. Ajaleht ilmub septembris ja märtsis

Kirjastaja: Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ
Vastutav peatoimetaja: Helina-Diana Helmdorf
Tegevtoimetaja: Annika Kuusk
Keeletoimetaja: Külli Kuusk
Kujundaja: Päivi Palts
Koostööpartner: MTÜ Kristus Igasse Kodusse (www.krik.ee)

**KÜSI AJALEHTI LÄHIMAST KOGUDUSEST
VÕI TELLI TASUTA SUURI KOGUSEID LAIALIJAGAMISEKS: tv7.krik.ee**

Taevas TV7 Kristlik Ühing MTÜ | Ristiku 10, 10612 | Tel. 44 22 227 | e-mail: tv7@tv7.ee | tv7.ee

Krik
Kristus Igasse
Kodusse

In partnership with Every Home for Christ International

Koostööpartneriks on MTÜ Kristus Igasse Kodusse: krik.ee

**SOOVID NÄHA
MUUTUSI INIMESTE
ELUDES JA MEIE MAAL?**

Toeta elumuutva sõnumi levikut! ▼

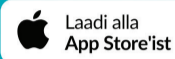
Helistades
900 1770

Swedbank
EE052200221048388411
TAEVAS TV7 KRISTLIK ÜHING MTÜ

KUIDAS NÄHA TV7?

OTSE VEEBIST: tv7.ee/tv

KUI SISU ON OLULINE,
SIIS LAADI ALLA TV7
MOBIILIRAKENDUS!

JÄLGI SOTSIAALMEEDIAS:

TARKUSE ALGUS

Miks on kristlikud koolid ühiskonnas väga hinnatud? Mis on nende eripära? Tutvustame erinevaid kristlikke erakooli ning arutame, mida on kristlikud erakoolid Eesti haridusmaastikule toonud. Sõna saavad nii õpetajad, lapsevanemad kui ka õpilased.

180 KRAADI

„180 kraadi“ on saade, kus kuuled hämmastavaid lugusid inimestest, kes on Jumala elumuutvat väge ise omal nahal kogunud. Näiteks kuuled tervemistunnistusi, lugu surmalähedasest kogemusest, vabanemist deemonitest ning palju teisi kardinaalseid lugusid.

PÄRISELT KA USUD?!

Seitsme aasta jooksul koguti Šotimaa koolinoorte küsimusi usu kohta. Vastused nendele keerulistele küsimustele antakse lühikeste filmiklippidega, mis on loodud mängulises pildikeeles. Nende klippide eesmärk on julgustada esitama küsimusi kristluse kohta, arutlema selle üle ja pakku-ma esilekerkinud teemadele huvitavat vaatenurka.

SUUR PALVEÕHTU

Kutsume kõiki üheskoos palvetama kuu esimesel ja kolmandal teisipäeval kell 19.00 otsesaates „Suur palveõhtu“. Saates teenivad palvetajad ja ülistajad erinevatest kogudustest, keskendudes aktuaalsetele teemadele ning palvetades teie palvesoovide eest. Vaata iga kuu 1., 3. ja 5. teisipäeval kella 19–21!

Üle 15 000
saate on
järelvaadatavad
Taevas TV7
arhiivis.

Kuidas minust sai NÄGIJA?

Kätlin Armei
Chihuahua, Mehhiko

Kas pole hämmastav, et universumi Loojal on sinu elu jaoks üks vägev plaan? Sina otsustad, kas valid Tema plaani või jätkad oma rada. 33 aastat uskusin, et tean ise paremini, kuhu suunas liigun, kuid tegelikult olin eksinud ja meeletu. Kuigi veensin end vastupidises, ei olnud mul tõepoolest aimugi, kuivõrd katkine on elu ilma Jumalata. Otsisin rahu ja rõõmu spirituaalsetest praktikatest, kuid langesin üha sügavamale pimedusse. Olen tänulik, et nüüd käin hoopis teisel teel, kus näen tõelist valgust. Kuidas sai minust nägija?

Olen alati olnud uudishimulik ja otsinud elu mõtet. Materiaalsed asjad ei ole mind rahuldanud, sest juba lapsena kõitsid mind müstilised lood hingedest ja energiast. Mul polnud kahtlustki, et eksisteerib suurem jõud, mis suunab elu. Ma lihtsalt ei teadnud, kui suur erinevus on selles, kummal poolel vaimses maailmas seisad: valguses või pimeduses. Alles hiljem sain aru, et olin tegutsenud tumedal poolel. Mõnikord tuleb käia läbi sügava pimeduse, et lõpuks tõe ja tõelist valgust mõista ja tunnistada.

Teekond tarokaartidest, esoteerikaramatutest joogaõpetajaks

Teismelisena sain esimesed nõiraamatud ja tarokaardid, mis tundusid süütud ja põnevad. Ma tõesti ei arvanud, et seal mingi maagia või vägi taga võiks olla. Esialgu ei osanud ma nendega suurt midagi peale hakata, kuid siis hakkasin uurima raamatuid ja veebi. Peagi hakkasid mind huvitama energiad, kristallid, astroloogia, idamaised tervenduspraktikad ja filosoofia. Meditatsioon, jooga ja *New Age*'i raamatud viisid mind lõpuks Indiasse joogaõpetajaks õppima. Pärast seda tahtsin kõiki uusi spirituaalseid praktikaid omal nahal järele proovida. Tundsin pidevat vajadust katsetada kõike uut, lootuses leida tõelist rahu ja õndsust.

Joogatreenarina muutusin praktikatest sõltuvaks, sest need mõjutasid mind ka vaimselt. Hommik ilma joogata tundus eba-produktiivne, rahu leidmine ilma meditatsioonita võimatu. Jooga ei ole lihtsalt venitamine – see on sügavalt seotud hinduismi ja surmakultusega.

Lõputu otsing sügavama tõe järele

2022. aastaks olin osa *New Age*'i sektist, mis lubas viia sügavama tõeni. See ühendas erinevaid religioone ja praktikaid, väänates tõe vastavalt juhi nägemusele. Piiblit ja Jeesust mainiti, kuid väga valikuliselt ja tõe moonutades, nagu on omane uue vaimuse praktikatele. Peamiselt keskenduti isiklikule tervenemisele, kõrgemale spirituaalsele tasemele jõudmisele ja traumade läbitöötamisele. Sekti ideoloogia sisaldas ka äärmuslikku feminismi ja naise väe kultust, mille alla kuulusid seksuaalsuse ja võimu teemad. Maksin rõõmsalt liikmetasu ega kahtlustanud, et tegemist on sektiga. Ootas seda ülimat tõe, mis mind hakkab muutma ja tervendama. Nii mõnigi kord oli tunne, justkui toimubki mingisugune muutus. Tegelikult oli see vaid osav manipulatsioon, mis hoidis inimesi süsteemis kinni. Tahan siinkohal rõhutada, et sellised asjad on päriselt meie ümber olemas – spirituaalsed sektid koguvad järjest rohkem populaarsust. Paljud kulutavad aastaid, enne kui mõistavad, millesse on sattunud, ja veelgi kauem, et sellest vabaneda.

Uue vaimusega kaasneb pidev katsetamine, sest inimene saab vaid ajutist leevendust ja heaolunnet.

Kõik see soosib järjepidevat otsimist, mistõttu praktikad muutuvad üha ekstreemsemaks. Teadlik või alateadlik ego upitamine ja „enda spirituaalse taseme” tõestamine on lahutamatud osad sellest maailmast. Meie loomulik igatsus Jumala järele suunatakse hoopis mujale, sidudes meid teiste vaimolenditega. Kõik see juhib uues vaimuses ekslejat järjest sügavamale ja sügavamale neid kogemusi otsima. Meile on inimestena antud põletav igatsus vaimse kontakti järele meie Loojaga, aga uus vaimsus kasutab seda igatsust ära, et inimest hoopis teiste vaimolenditega siduda.

Ayahuasca tseremoonia kui uste avamine vaimumaailmasse

Mitmete praktikate hulgas proovisin ka näiteks šamanistlikku *Ayahuasca* tseremooniat, mis kestis Argentina looduses kokku kolm ööd. Rännaku kolmandal ööl pärast mitmekordset oksendamist jõudsin lõpuks transiseisundisse, kus kogesin üleloomulikke tundeid, halvavaid sensatsioonid, surmahirmu, ekstaasi, kuulsin enneolematuid meloodiaid, kogesin kõikide meelte kokkusulamist. Arvasin, et mulle näidatakse maailma kõige varjatumaid saladusi ning lubasin kõikvõimalikel vaimsetel olenditel oma meelte, tunnete ja kehaga mängida.

Alles hiljem mõistsin, kui ohtlik see oli ja kui palju uusi vaimumaailmas selle kaudu avasin. *Ayahuascat* müüakse kui maagilist ja tervendavat imeravimit, kuid tegelikkuses avab see inimese vaimsele maailmale, ilma kaitseta.

Paljud jäävad sellest sõltuvusse, otsides pidevalt uusi tseremooniaid või muid psühhotropooside aineid. Spirituaalsed otsijad kasutavad neid just vaimsetel ja loomin-

gulistel eesmärkidel ning tihtipeale ei teadvusta, et tegemist on narkootilise ainega.

Inimesed ei ole teadlikud, et niivõrd haavatavas olekus hallutsinatsioonide ja mürgituse mõju all teadvusetult transis lamades oleme täielikult avatud vaimsele maailmale ja kõigele, mis sel hetkel tahab meiega ühendusse astuda.

Lõputu tühjus ja väsitavad otsingud

Mu elus toimusid küll muutused, kuid mitte paremuse poole. Ajades end mitu korda kiilaks ja postitades hirmuäratavaid pilte, uskusin, et teen kunsti. Selleks ajaks olin pikalt otsinud midagigi, mis aitaks vaimsel tasandil selle maailmaga toime tulla. Mingid praktikad võisid anda hetkelist abi, kuid ükski neist ei olnud püsiv. Alati oli kuskil mõni uus kursus, koolitus või retiriit, mis kõlas lootusrikkalt. Alati oli mustmiljon põhjust, miks ma ei olnud veel tervenunud ja valgustunud – kas liiga maine dieet või ebapiisavalt intensiivne jooga-praktika, mingi lõplikult lahendamata trauma või lihtsalt kuuseis. Alati oli midagi puudu. Oh, kui väsinud ma sellest olin!

Kokkuvõttes proovisin peaaegu kõiki uue vaimuse praktikaid. Need pidevalt segunevad ja tekivad uued suunad uute nimedega, kuid olemus jääb samaks. Hingevalane pakub samu valesid, lihtsalt uues pakendis.

Ootamatu esmakohtumine kristlastega

Eestis elades ei puutunud ma teadlikult kokku kristlastega ega osanud neist midagi

arvata. Kohtasin kristlasi hoopis Kolumbias, kui olin otsustanud Kolumbiast Mehhikosse kolida. Paar nädalat enne Mehhikosse kolimist sattusin kummalisel kombel ühe kristlastest perekonna juurde. Nende söögipalve liigutas mind, selle perekonna headus ja eluviisid jätsid mulle sügava mulje. Tundsin, kuidas isegi toit oli teise maitsega! Neis oli tõepoolest midagi teistmoodi. Sel ajal ei osanud ma sellele nime anda, aga täna tean, et Püha Vaim nendes puudutas mind. Enne lahkumist vaatas ingellikule olemisega perekema mulle silma ning ütles: „*Palvetame, et sa Mehhikos leiaksid selle, mida otsid.*” Alles hiljem mõistsin, et see kohtumine oli osa teekonnast Jumala suunas.

Kolumbiast Mehhikosse

Tagantjärele näen, kui keeruline oli Kolumbiast lahkumine ja Mehhikosse jõudmine. Olin just sõpradena lahku läinud elukaaslasest, kes saatis mind lennujaama. Seal selgus, et üheotsapiletiga mind lennukile ei lasta, mistõttu pidin ostma suvalise tagasisõidupileti. Olin ka just vigastanud põlve ning liikusin vaevaliselt. Lisaks ma ei tundnud Mehhikos kedagi ega teadnud täpselt, miks sinna lähen, kuid tundsin, et pean minema. Küll aga ajas mind kahtlema see segadus lennujaamas. Mõtlesin, kas see on ikka õige samm ning kas poleks targem ikkagi Kolumbiasse jääda. Sel ajal ma ei teadnud, et vaimses sfääris on sellised jõud, mis teevad kõik selleks, et me tõeni ei jõuaks. Juba sel ajal kogesin tegelikult hingevaenlase suurt vastuseisu.

Kui ma lõpuks Mehhikosse San Miguel de Allende linna jõudsin, arenes kõik väga

kiiresti edasi. Minu joogatundide ja spirtuaalsete praktikate vastu oli suur nõudlus. Sõna otseses mõttes nagu *nõiaväel* võtsid šamaanid, astroloogid, joogatreenerid ja esoteerikud mind avasüli vaimustunult vastu. Arvasin, et olen suurepäraselt alustanud, teadmata, kuhu see tee mind tegelikult viib. Esimesed kuud Mehhikos möödusid minu enda arvates lausa fantastiliselt.

Teekond sügavate vestlusteni

Mehhikos olin lõpetanud suhtlemise endise elukaaslasega ja otsustasin olla avatud uutele kohtumistele. Kasutasin üht tutvumisäppi ning leidsin seal ainult ühe huvitava noormehe, kes nägi välja pigem eurooplasena. Ennast oli ta nimetanud ka kristlaseks ning mina mõtlesin, et see ongi hea võimalus paremini aru saada, mida kristlased mõtlevad ja kuidas nad elavad. Kohtusime tänaval, mille nimi oli *Jesús* (Jeesuse tänaval – selle ma muidugi avastasin palju hiljem). Tundsin, et temas oli midagi väga teistmoodi võrreldes noormeestega, kellega tavaliselt kohtusin. Kuigi algus ei olnud paljulubav, olin kindel, et mul tuleb välja uurida, miks ta niivõrd teistmoodi on.

Veetsime päeva enamasti Jumalast rääkides. Ma lähenesin uurival, skeptiliselt, vahel lausa ründavalt ja naeruväärivalt. Samas oli meil väga huvitav ja sügav vestlus, mis pani mind elu üle järele mõtlema. Tema oli aga niivõrd rahulik, ei allunud minu provokatsioonidele ja vastas kõikidele minu küsimustele parimal viisil, hoolikalt oma vaateid selgitades. Jumala Püha Vaim puudutas mind, kui temaga koos aega veetsin.

Ta kutsus mind pühapäeval kirikusse – sellest ma polnud sugugi vaimustunud. Leidsin aina uusi põhjuseid, miks mitte minna. Ühel päeval kutsus ta mind pulma. Mul polnud õrna aimugi, et pulm toimub kogudusehoones. Läksin sinna täiesti iseendana, lihtsalt hästi aega veetma ja tantsuma. Kõik need inimesed, kellega seal kohtusin – oi, kui toredad nad olid! Kogudus tekitas minus väga hea ja sooja tunde! Mitmed kristlased kutsusid mind jumalateenistusele. Järgmisel pühapäeval ma läksingi sinna ning hakkasin regulaarselt seal käima, sest Jumala Püha Vaim muudkui kutsus mind tagasi.

Vanade uste sulgemine

Umbes kuu hiljem otsustasin oma südames järgida Jeesust. Tegelikult eelnes sellele tohutult palju sündmusi isiklikus elus, mõtetes ja südames. Pidin läbi minema suurest arengust ning lahendama mitmeid küsimusi, et üldse olla valmis Jumalaga kohtumiseks. (Loodan sellest kunagi raamatu kirjutada). Kui Püha Vaim kutsus, ei saa miski takistada!

Seni, kui sinu olemine on täis uhkust, ei ole võimalik Jumalaga kohtuda.

Sul peab olema alandlik meel, et üldse oma pea tõsta ja üles vaadata. Jumal teab täpselt, kuidas sind sellisesse kohta tuua, et oleksid valmis Temaga kohtuma. Päev pärast päästpalve palumist anti mulle ühe kauni maja võtmed, et saaksin seal tasuta elada kaks kuud, mis venis lõpuks kaheksaks kuuks. Jumal ütles sellel ajal mulle kogu aeg: „Õpi mind tundma.”

Ma tegin lõpu kõigile oma erinevatele kursustele, astroloogiaringidele ja tundsin ka seda, et pean jooga õpetamise lõpetama. Tegelikult olin endale just uue joogastuudio saanud, minu õpilased olid evelil ja tahtsid rohkem tunde võtta. Kõik tundus liiga hästi sujuvat, et see nüüd lihtsalt kinni panna. Õnneks otsisin Jumala häält ning õppisin otsustama, kellega aega veeta ja kuidas edasi elada. Nii juhtuski, et sulgesin oma sissetulekuallika (joogatunnid) ja elasin järgmised kaks aastat imelises San Miguel de Allende linnakeses Mehhiko südames, õppides Jumalat tundma.

Jumal avas ja sulges uksti minu elus. Ta näitas mulle, keda usaldada ja kust lahkuda. Olen kohanud imelisi sõpru, kuid kogenud ka üksindust ja kaotusi. Paljud vanad sõbrad ei mõistnud minu muutust. Tagasi vaadates tean, et Jumal oli alati minuga, ka siis, kui ma Teda ei tundnud.

Ta vabastas mind hirmudest, kahtlustest ja sõltuvustest, andes mulle uue elu.

Muidugi ei toimunud see kõik ühekorraga ja ka täna tuleb ette päevi, kus tean, et pean valima, kas lasen muremõttele end üle võtta või loen Jumala Sõna ehk Piiblit, et seista rünnakutele julgelt vastu. Olen õppinud kuulama Jumala häält. Ta on minu tugevus, Temas on võit. Tema arm ja ustavus on piiritu.

Uus loodu

Mul on suur rõõm öelda, et olen abielus selle noormehega, kellega Jeesuse tänaval kohtusime. See tee on olnud pikk ja keeruline, aga kui Jumal midagi lubab, viib Ta selle täide. Meie osa on Teda kuulata ja usaldada, sest Tema jaoks ei ole midagi võimatu – Ta on imede Jumal.

Kõik, mida olen läbi elanud, on Jumal pööranud oma auks. Täna saan rääkida oma lugu ja puudutada eksinud otsijate südameid. Kui sul on küsimusi, millele ei leia vastuseid, siis avasta enda jaoks Piibel – see muudab elu ja toob selgust. Kui Piibel hakkab sulle isiklikult erinevaid teemasid valgustama, siis muutub su elu huvitavaks. Võta vastu see kingitus.

Tean, et on olemas põlvkondlikud needused. Meie enda üleastumised ja jätkuv patus elamine ilma meelearanduseta toob kaasa tagajärjed mitte ainult meie enda elule, vaid ka järgmistele põlvkondadele. Olen tänulik, et sain neist lahti murda. Tahan siinkohal julgustada kõiki – Jeesusega on kõik võimalik. Ta annab täiesti uue elu ning teeb sind nägijaks. Minuga see juhtus ja ma tänan võimaluse eest seda rõõmu teiega jagada. Olge väga hoitud! ●

Vaata lähemalt Kätlini tunningust saatest „180 kraadi”.

SAATESOOVITUSED:
tv7.ee/uus-vaimsus-ja-teised-eksiopetused

2020. aasta koroonakevadel sai Nõmme Baptistikoguduse pastor Veikko Vösu Jumalalt kõnetuse hakata palvetama nende eest, kellele see maailm ja meditsiin enam lootust ei anna. Hiljem lisandus: „Inimene peab tervenema terviklikult nii vaimu, hinge kui ihu poolest”. Neist kahest lausest sündis Tervikliku Tervenemise Teenistus (lühendatult TTT), millest on tänaseks kujunenud konfessioonideüleline platvorm, mõeldud kohalike koguduste abistamiseks ja toetamiseks nende endi kogukonnas.

Ingrid Sembach-Höbemägi

TTT teenistustel palvetatakse palverätikute eest, mida saab haigetele viia.
Foto: Kenneth Kadastik

Terviklikult terveks!

Kohaliku koguduse kaasamine, julgustavad lood Jumala tegudest ja imedest tavaliste inimeste igapäevaelus, ülistusmuusika ja spontaansed prohvetlikud sõnumid koos ühise Meie Isa Palve lugemise ja eestpalvetega ongi kujunenud TTT teenimis- mudeliks. Kristlaste hulgas see enam teavitust ei vaja, sest Jumala ligioluga laetud atmosfäär toob kohale hulgaliselt neid, kes igatsevad kogeda Jumala puudutust. Selle tunnistuseks on muudetud elud.

RENÉ:

„Minu lugu algab viieaastaselt, kui ma ei suutnud enam joosta ega jalgrattaga sõita. Mu jalg jäi järjest nõrgemaks, ma lonkasin. Mul diagnoositi pahaloomuline istmiku kasvaja. Arstid soovitasid jala amputeerida ning alustada kiiritus- ja keemiaraviga. Mina ega mu vanemad polnud usklikud, kuid minu tädi, vanaisa ja vanaema hakkasid minu eest palvetama. Mu isa aga tundis südames mingit rahunemist, et äkki pole see diagnoos päris õige ega andnud järele arstide opereerimissoovitustele. Ta otsis üles parimad kirurgid nii Tallinnast kui Venemaalt. Lendasime Leningradi, kus diagnoosi küll kinnitati, kuid uutelt röntgenipiltidelt ilmnas, et haigus on peatunud ja ma olen paranemas. Arstid soovitasid veel oodata. Mõne aja möödudes tunnistasid ka Eesti arstid mind täiesti terveks, ilma et oleks pidanud tegema ühtegi operatsiooni või süstlatorget.

Täna seisn ma teie ees kahel jalal, elusa ja tervena. Ma tänan Jumalat selle eest, et Ta kinkis mulle elu ja teise võimaluse.”

KRISTI:

„Jumal vabastas mind. Üle poole oma elust olin seotud enese-rahuldamise ja eba-

puhaste mõtetega, kuigi olin üles kasvanud kristlikus perekonnas ja teinud päästepalve, paludes Jeesuse oma südamesse. Mida vanemaks sain, seda enam mõistsin, et see, mida ma teen, on vale. Proovisin sellest vabaneda oma tahetejõuga, kuid see ei õnnestunud. Palveta-

sin tunde, et Jumal võtaks selle mu elust ära, nutsin ja ütlesin Jumalale, et ei suuda enam. Peagi andis Jumal mulle palvepartneri, kellele sain oma võitlustest ausalt rääkida.

Kord juhtusin kuulama jutlust vaimsest lahinguväljast, mis aitas mul mõista, et võitlen kurja vaimuga, mitte lihtsalt omaenda nõrkusega.

Lugesid Derek Prince'i raamatut „Nad ajavad välja kurje vaimu”, sain aru, et vabanemiseks pean kurja oma elust ise välja ajama. Kogu protsess oli minu jaoks pikk ja kurnav, kuid ma uskusin, et Jumal vabastab. Läbimurre saabus kaks aastat tagasi, kui tundsin ühel hetkel palves, et miski minust lahkus – kogesin vabanemist lausa füüsiliselt. Kui ka sina tunned, et su sees on nagu mingi tüme vari, siis ära anna alla mingi hinna eest, sest Jumalas on päriselt vabadus!”

JOLANTA:

„Mina tulen Valgevenest, kasvasin pastori peres ja elasin täiesti normaalset elu kuni 14. eluaastani. Ootamatult tekkisid mul peavalud ja väsimus, mis süvenesid. Ärgates tundsin, et asjad pole korras, tajusin, et mu silmad ei näe enam hästi, hakkasin asju unustama. Kui mu seisund halvenes, otsustasin minna arsti juurde, kus arvati, et mul on vitamiinipuudus.

Proovid aga osutusid tõsisemaks ja mulle öeldi, et mul on vähk – mitte ainult üks, vaid kaks vähki korraga, ka neljanda staadiumi verevähk.

Kõik see tuli nagu välg selgest taevast. Hirm ja šokk olid nii suured, et ma ei saa-

nud arugi, mis minuga toimub.

Mind viidi pealinnas Minskisse. Mäletan, kuidas olin haiglas üks oma mõtete ja valudega, mis tundusid lõputud. Nägin lapsi, kellel polnud käsi ega jalgu, kellel polnud juukseid. Mulle hakati tegema eksperimentaalset keemiaravi, mille tagajärjel kaotasin oma juuksed, oma välimuse ja minust oli alles ainult 43 kilo. Mind uurisid riigi parimad arstid, kahtlustasid põletikulist soolehaigust, aga ravi ei andnud endiselt tulemusi. Ma olin haiglas kuus kuud. Selle aja jooksul jätsid mu vanemad minuga kolm korda hüvasti. Mul olid tohutud valud ja ma palusin, et Jumal võtaks mind enda juurde. Aga samal ajal kogudused palvetasid mu eest, kristlased erinevatest konfessioonidest. Läbi nende palvete tundsin, et Jumal kannab mind.

Mu paranemine ei toimunud üleöö. Selle diagnoosiga ei ole keegi elanud rohkem kui viis aastat, minul läheb üheksas.

Kui mu mitte kristlasest arst mu haiglast välja kirjutas, siis ütles ta teistele arstidele, et kui kõigil oleks selline usk, nagu sellel perel ja nende sõpradel, siis me ei matakaks nii palju inimesi.

Taastumine oli raske, pidin õppima uuesti kõndima. Arstid ütlesid, et ma ei saa enam lapsi, sest mu keha oli rängalt kahjustada saanud, aga Jumal tegi ime ja analüüsid näitasid, et kõik on suurepäraselt korras.

Ma pole kunagi küsinud Jumalalt, miks see minuga juhtus. Ma sain haiglas kuus lähedast sõpra – neil kõigil oli parem prognoos kui minul, tänaseks on nad kõik läinud. Jumal ei anna rohkem, kui me suudame kanda. Kui mu diagnoos oleks olnud kergem, kas mu lugu jõuaks nii paljudeni?

Aga selle ime tõttu võin ma seista siin ja kinnitada, et Jumal on elus ka täna, mitte ainult kuskil Vanas Testamendis Moosese ajal, vaid siin ja täna Tallinnas.”

JONATAN:

„Kasvasin peres, kus vaimulik elu oli igapäevaste tegevuste osa – mu isa oli jutlustaja ja mõlemad vanaisad pastorid.

Juba kuueaastaselt andsin oma elu Jumalale. Kuid kuskilt tuli minu sisse hirm eristuda ja ma kartsin teistele Jumalast rääkida. Ajapikku kasvas midagi minu ja Jumala vahele, kuigi teenisin vahel kaasa noorteteenistuses.

Mu elu suurimaks pöördepunktiks sai raske autoavarii, kus ma vaevu ellu jäin ja millest ma ise midagi ei mäletanud. Olin koomas, mu selg ja rinnak said vigasid, ajus oli turse. Arstid andsid mulle vähe lootust ja ennustasid, et parimal juhul jään ratastooli. Isa ja pastorid aga palvetasid minu eest ning Jumal vastas nende palvetele – hakkasin imekombel paranema.

Haiglast lahkusin omal jalal, isegi arstid ei suutnud seda uskuda ja vaatasid mind pisarsilmi.

Jumal tegi mu täiesti terveks. See hetk kinnitas mulle, et Jumal kuuleb palveid ja teeb imesid.”

Tallinna Piiskopliku Toomkoguduse diakon Rene Paats ja Nõmme Baptistikoguduse pastor Veikko Vösu. Foto: Kenneth Kadastik

AMANDA:

„Ootasin oma teist last, kui sain borreliosi diagnoosi. Kui ultrahelis selgus, et minu emakakael on avanenud ja beebit ümbritsev lootekott osaliselt välja vajunud, näis asi väga halb. Mul tuli vastu pidada veel 2,5 nädalat, et beebile elulootust antaks, jooksmas oli alles 19. rasedusnädal.

Mulle määrati ravi ja olukord püsis stabiilsena, kui mul avastati lootekestade põletik. Päev varem olin hakanud saama antibiootikumi borreliosis raviks. Keha ei suutnud põletikuga iseenesest toime tulla ja arst soovitas eemaldada emaka tugiõmblused, et rasedus ise lõppeks, sest antibiootikum ei pääsenud platsentast läbi. Kuna põletikunäitaja polnud ohtlikul tasemel, ei nõustunud ma katkemisele kaasa aitama.

Olukord püsis stabiilsena, kuid arstid käisid meid veenmas, et soostuksime abordiga.

Kuna lähenes 22. rasedusnädal, kust alates jookseb aborti piir, öeldi meile, et nad võtavad maha antibiootikumi, et rasedus ise katkeks. Siis aga selgus, et nad ei saa seda teha, sest sama antibiootikum ravis ka borreliosi.

Seejärel hakkas tegutsema Jumal. Põletikunäitaja hakkas langema, kuigi meditsiiniliselt olevat see võimatu ja see ei tõusnud ka pärast antibiootikumiravi lõppu. Saabus 22. rasedusnädala algus, nagu olime palunud. Saime südamesse sügava rahu, et beebi ei sünni veel.

Kui 24. rasedusnädalal hakkasid sünnitusvalud, olid arstid häämingus, leides, et emakakael oli jälle kinni ja lootekott oma kohale tagasi liikunud.

Mitmed arstid nimetasid seda meditsiiniliseks imeks.

Loretta, meie võidupärg, sündis 31. rasedusnädalal, kaaludes 1950 grammi. Tema näitajad olid suurepärased. Arst ütles, et ta sündis õigel ajal - täpselt, nagu olime palunud. Kõige rohkem kinnitas meid teadmine, et eestpalvetajad võitlesid koos meiega. Jumal tuletas meelde, kuidas usk tuleb kuulust. Ma tuletasin meelde Tema imesid. Täna on meie tütre terve ja tubli ning tema elu räägib sellest, kui suur on Jumal.”

NATHAN:

„Neli aastat tagasi olin ma raskes depressioonis, mul olid paanikahood ja ärevushäired. Ma ei julgenud süüa ega kodust välja minna, mul olid suitsiidsed mõtted. Ma ei tulnud enam oma eluga toime ja kolisin tagasi vanematekoju. Teadsin, et Jumal on olemas ja parandasin meelt, ent see ei parandanud ära kõike, mis mu sees oli katki. Koguduses öde Helen soovitas minna Jumala ette ja veeta Temaga koos aega. Ma istusin kaks nädalat kodus, mängisin paar ülistuslaulu, aga sellest ei olnud mingit abi. Ma läksin närvi ja küsisin Jumalalt, et kas Sinu suur ja hea plaan ongi see, et ma kannataksin? Vastuseks kuulsin oma südames Jumala mõtteid, mis ütlesid: „Kas sa tahad elada?” Ma ei olnud selles ausalt öeldes kindel. Läksin metsa jalutama ja mõtlesin selle üle. Tagasi tulles otsustasin, et proovin. Teadsin, et sellega võivad asjad minu jaoks minna ka halvemaks, aga teadsin ka seda, et Jumal oli minuga.

Pärast seda algas pikk tervenemise protsess ning tänaseks mul ei ole enam depressiooni, ärevust ega suitsiidseid mõtteid.”

Pärast seda algas pikk tervenemise protsess ning tänaseks mul ei ole enam depressiooni, ärevust ega suitsiidseid mõtteid.”

Aga Nathan palus Jumalalt midagi veel. Mis palve see oli ja kuhu see on tänaseks viinud, saab teada TTT koduleheküljelt:

tervenemine.ee

TERVENEMINE ON VÕIMALIK

Tervikliku Tervenemise Teenistus

Teenistus neile, kes vajavad tervenemist ihule, hingele ja vaimule.

OTSEÜLEKANDED:

TAEVAS TV7

TERVENEMINE.EE

@tervenemine f @tervikikutervenemisteenistus

Igatsed Jumalat?

Kui jah, siis me ei pea seda kuidagi välja teenima, vaid võib palvetada lihtsalt nii:

„Jeesus, ma tänan Sind, et mind armastad ja et Sul on parim plaan minu elu jaoks. Palun anna mulle andeks, et olen Sinust eemal olnud. Palun andesta kõik minu patud ja möödalaskmised. Tahan Sind tundma õppida ja palun, et Sina ise mind selles juhataksid. Aitäh!”

Soovid rohkem Jumalast teada saada?

1. Ära jää üks, vaid otsi endale kristlik kogudus ja mine jumalateenistustele!
2. Osale Alfa või leerikursusel, mis tutvustab kristluse põhitõdesid!
3. Liitu mõne piiblikooliga!
4. Osale Tervikliku Tervenemise Teenistustel! Vaata rohkem: tervenemine.ee
5. Tutvu TV7 rikkaliku programmiga: tv7.ee
6. Uuri kristlikku kirjandust: pood.tv7.ee

Jeesuse ülestõusmine – fakt või muinasjutt?

Signe Helemaa

Piibliõpetaja Allan Kroll

Ülestõusmispühade ajal tähistavad maailma 2,38 miljardit kristlast ajaloo kõige tähtsamat sündmust, Jeesuse ihulikku ülestõusmist surnuist. Kas on tegemist pimedate usu või ajaloolise faktiga?

Kas Jeesuse ihuliku ülestõusmise ajaloolisus on üldse tähtis? Äkki piisab ainult isiklikust usust ja kogemusest? Kui nii, siis võiks sama hästi uskuda ka Punamütsikest või Kalevipoega. Ajalugu ja õpetus ei saa teineteisest lahutada. Ajalugu peab kinnitama õpetust ja õpetus peab baseeruma ajaloolisel tõel.

Kristlus on rajatud ajaloolistele faktidele, mitte müütidele või legendidele.

Ilma Jeesuse ihuliku ülestõusmiseta poleks lunastust, kristlust ega kogudust. Jeesuse ihulik ülestõusmine on tunnistus sellest, et Ta on tõesti Jumala Poeg ning et see, mida Ta oma maapealse elu ajal õpetas, on tõde. Apostlid kuulutasid nelipühapäeval Jeesuse ihulikku ülestõusmist kui ajaloolist tõsiasja, samas linnas, kus Jeesus oli 53 päeva varem hukatud. Mis muutis arad ja pettunud jüngrid kartmatuteks evangelistideks? See oli reaalne kohtumine ülestõusnud Jeesusega.

Selleks, et tõestada Jeesuse ihuliku ülestõusmise tegelikust, on esmalt tarvis veenduda selles, et Ta suri.

Faktid Jeesuse kohta

1. Jeesus suri

Rooma impeeriumis hukati kodanikke reeglina pea maharaiumise teel. Mittekodanikke võis risti lüüa. Enne ristilöömist piitsutati inimest piitsuga, mida nimetati „ühiksa sabaga kassiks”. Selle piitsa sisse oli põimitud metalli või kivitükke ning need rebisid inimese ihu küljest lahti nahka, liha ja kõõluseid. Mõni piitsutati surnuks, nii et risti ei jõutudki teda lüüa. Jeesust peksti ja piinati nii jõhkralt, et Jesaja kuulutab ette, et kannatav Messias polnud inimese sarnanegi. Pärast selliseid piinasid löödi inimese kätest ja jalgadest läbi jämedad naelad. Inimene piinles ristil keskmiselt poolteist päeva, seda kõike põletava päikese käes, näljas ja janus. Ristil rippudes ei saanud inimene vabalt hingata. Selleks pidi ta ennast läbinaelutatud jalgade abil üles upitama. Kui ta seda enam ei jaksanud, siis ta

lämbus. Sellepärast löödi ka Jeesuse kõrval olnud röövlite jalaluud pooleks.

Jeesus oli selleks ajaks juba surnud, kuid et selles veenduda, torkas sõdur talle odaga külje sisse. Johannes ütleb, et sealt tuli välja verd ja vett. See tähendab, et oda läbis südame ümber oleva kotikese, *pericardium*'i, ja tungis südamesse. Jeesus oli surnud. Hukkamist teostasid asjatundjad ning tunnistasid Ta surnuks. Ristilöömisest ei väljunud keegi elusalt. Isegi 1. sajandi mittekristlikud ajaloolised allikad (Josephus, Tacitus, Babüloonia Süneedrium) kinnitavad fakti, et Jeesus suri.

2. Jeesuse haud oli tühi

Harilikult ei lubatud ristilöödud matta, vaid surnukehad visati prügimäele, koertele ja raisakullidele söögiks. Vahel tehti ka erandeid. Joosep Arimaatiast laskis Jeesuse surnukeha panna enda isiklikku hauakoopasse. Hauakooa avaused ette veeretati kivi, mis võis olla kuni 1,5 tonni raske. Kolmandal päeval oli kivi hauakooa avaused eest ära veeretatud ja haud tühi. Tühi haud isenesest aga ei tõesta Jeesuse ülestõusmist, sest kui tänapäeval kaoks laip surnukuurist, siis ei tähenda see veel seda, et keegi oleks surnuist üles tõusnud.

3. Ülestõusmisjärgsed ilmunised

Keegi ei näinud seda hetke, kui Jeesus üles tõusis. Esimene inimene, kellele Jeesus ilmus, oli naine, Maarja Magdaleena. Kui ülestõusmise jutt oleks olnud Jeesuse jüngrite väljamõeldis, siis poleks nad kindlasti selle esimeseks tunnistajaks valinud naist, sest naisterahva tunnistust ei peetud tol ajal isegi kohtus arvestatavaks.

Tühi haud üksi ei veennud kõhklevaid jüngrid, ega pea ka meid veenma.

Jeesus ilmus 40 päeva jooksul enam kui 500 inimesele. Millises kohtusaalis selline tunnistus ei päde?

Jüngrid nägid ülestõusnud Jeesust, rääkisid ja sõid koos Temaga jne. Skeptikud väidavad, et õpetuse Jeesuse ülestõusmisest mõtlesid jüngrid ise välja, et oma nurjunud Messiaootusi õigustada. See eeldaks kas teadlikku pettust või kollektiivset mälukaotust. Paulus ütles umbes 25 aastat pärast Jeesuse ülestõusmist korintlastele, et suur osa neist 500-st, kellele Jeesus pärast ülestõusmist ilmus, elavad veel praegugi. Neil oli võimalus kontrollida fakte. Tunnistajad olid elus ja terved! Kas see uskumine ja kuulutamine tuli neile kuidagi kasuks? Vastupidi. Neid kiusati taga ja praktiliselt kõik nad pidid oma usu eest eluga maksma.

4. Jüngrite muudetud elu

Mis võis muuta peitu pugunud, pettunud ja arad jüngrid julgeteks evangelistideks, kes kuulutasid Jeesuse ülestõusmist samas linnas, kus Jeesus oli vähem kui kaks kuud tagasi hukatud? Nad kuulutasid seda isegi Suurkohtu ees, mis oli Jeesuse surma mõistnud. Kas nad ise mõtlesid selle välja? siis miks?

Kuulsaimad müüdid

Pole tarvis imestada, et maailma kõige kuulsamat ja enim ajalugu mõjutanud sündmust on püüdnud paljud ümber lükata. Vaatame järgnevalt kuulsamaid vandenõuteooriaid.

Müüt nr 1:

Jeesuse surnukeha varastati ära

Tegemist on vanima teooriaga Jeesuse ülestõusmise vastu. Selle mõtlesid välja Jeruusalemma ülempreestrid, et selgitada rahvale Jeesuse surnukeha kadumist. Väidetavalt varastasid Jeesuse jüngrid ise Tema surnukeha ära ja hakkasid siis kuulutama, et Jeesus on surnuist üles tõusnud.

Kes tahaks kannatada ja hiljem surra teadliku vale eest? Mida jüngrid selle „väljamõeldisega” saavutasid? Peetrus, Andreas, Jakooabus Alfeuse poeg, Filippus, Siimon, Bartolomeus löödi risti, Taddeus lasti nooltega surnuks, Jeesuse vend Jakooabus visati kividega surnuks, Toomas tõmmati oda otsa, Jakooabus Sebedeuse poeg ja Matteus tapeti mõõgaga. Johannes suri ainsana loomulikku surma.

Jüngrid isegi ei uskunud Jeesuse ülestõusmist, mistõttu on alusetu väita, et nad inimeste teadlikuks eksitamiseks ise selle loo välja mõtlesid. See ei klapi ka jüngrite iseloomuga, sest enne olid nad kartuses oma elu pärast ennast ära peitnud, aga hiljem olid valmis selle õpetuse eest surema. Seega pole teooria eriti veenev ning pealegi on selles silmnähtav vastuolu.

Kui valvesõdurid väidetavalt magasid, siis ei saanud nad näha, et just Jeesuse jüngrid varastasid surnukeha hauast ära. Kohustus ei pea vett tunnistus, mis räägib sellest, et sel ajal, kui sina magasid, tuli naabri mees ja varastas su mobiiltelefoni ära. Kui sa magasid, siis sa ei saanud ju näha, kes seda tegi. Jeesuse surnukeha varastamine polnud jüngrite, juutide ega ka roomlaste huvides. Jüngrid saanuks selle eest ainult tagakiusu ja viletsust, juudid ja roomlased ainult segadust ja rahvarahutusi.

Müüt nr 2:

Jeesus minestas ristil ja teda peeti ekslikult surnuks

Jeesuse surm on kinnitatud fakt. Mõned skeptikud siiski väidavad, et Ta lihtsalt minestas ristil ja hiljem toibus jahedas hauas. Jüngrid nägid Jeesust ja hakkasid seetõttu kuulutama Tema ülestõusmist. Odatorge südamesse välistab minestamise, aga see pole ainus argument. Oletame, et Jeesus oleks suutnud poolsurnuna surilina enda ümber ära kiskuda, 1,5 tonnise kivi seestpoolt haa eest ära veeretada ja siis jüngritele ilmuda. Kas sellist vaatepilti nähes oleksid nad hakanud ülestõusmist kuulutama? Ma arvan, et nad oleksid kiiremas korras arsti kutsunud, mitte hakanud kuulutama, et Jeesus on üles tõusnud.

Müüt nr 3:

Jüngrid läksid vale haa juurde

Selle teooria järgi läksid naised vale haa juurde, leidsid selle tühja olevat ning hakkasid kuulutama Jeesuse ülestõusmist. Kas

siis Peetrus ja Johannes ei suutnud ka õiget hauda üles leida? Kas Joosep Arimaatiast unustas ära, kus see haud oli? Miks keegi siis õiget hauda üles ei leidnud? Kui jüngrid hakkasid kuulutama Jeesuse ülestõusmist, siis oleks ju nende väite väga lihtsalt saanud ümber lükata. Keegi oleks võinud juhtida nende tähelepanu sellele, et õige haud on kuskil mujal ja surnukeha endiselt hauas. Kahtlemata oleks noor usuliikumine selle tagajärjel lõplikult kokku varisenud.

Müüt nr 4:

Ristil oli vale mees

Seda teooriat levitab näiteks Koraan, mis kirjutati üle 600 aasta hiljem. Selle teooria toetajad väidavad, et risti löödi Siimon Küreenest, kes aitas Jeesusel risti kanda. Jeesus ise hiilis salaja minema ja hiljem Ta ilmus oma jüngritele ning väitis, et on surnuist üles tõusnud. Kas roomlased ei suutnud aru saada, et see, keda nad hakkavad risti lööma, ei olegi enne veriseks piitsutatud Jeesus, vaid hoopis keegi teine?

Kas Jeesuse ema, risti all, ei suutnud aru saada, et see polegi tema poeg? Selle teooria alusel saab väita, et Johannes, kes oli samuti risti all, ei saanud aru, et see on hoopis Siimon Küreenest, mitte Jeesus, kellega ta 3,5 aastat koos oli käinud.

Müüt nr 5:

Jüngrid nägid hallutsinatsiooni

Selle teooria pooldajad väidavad, et kuna Jeesuse jüngrid tahtsid nii väga näha ülestõusnud Jeesust, siis nad nägidki. Väidetavalt see nägemus polnud mitte midagi muud kui hallutsinatsioon. Tegelikult lasi ülestõusnud Jeesus oma jüngritel ennast katsuda, sõi koos nendega ja ilmus neile korduvalt enne taevasse minekut. Massiliselt ühiselt hallutsineerimist pole ajaloos siiani veel täheldatud, seega enam kui 500 inimest ei saanud seda endale lihtsalt ette kujutada.

Müüt nr 6:

Jüngritele ilmus tont

Hallutsinatsioon on midagi ebareaalset, mis on olemas ainult inimese enda mõistuses. Tont on midagi reaalselt – vaimumaa ilma olend, kes väidetavalt ilmus jüngritele. See on hämmastav, et inimesed on valmis uskuma kasvõi kummitusi, selle asemel et mitte tunnistada Jeesuse ülestõusmist. Mõlemad teooriad oleks saanud väga lihtsalt ümber lükata. Keegi oleks võinud inimestele Jeesuse haa ja surnukeha kätte näidata ja kogu selle hulluse lõpetada.

Mõned usuvad, et UFO-d viisid Jeesuse surnukeha ära, mõned seda, et lihasööja-bakter sõi kogu Jeesuse surnukeha hauas ära, nii et Temast jäid alles ainult surilina. Huumorirubiik ootab põnevusega uusi teooriaid! Lõppkokkuvõtteks tuleb tõdeda, et ainus vettpidav õpetus on see, mida Uus Testament edastab.

Jeesus on tõesti surnuist üles tõusnud!

Hämmastavalt kaalukad tõendid

Kas teadsid, et tõendid Jeesuse surma ja ülestõusmise kohta on usaldusväärsemad kui paljude teiste antiikajaloost teada olevate isikute kohta esitatud andmed?

Annika Kuusk

Arheoloogilised leiud Jeesuse haua kohta 2016. aasta arheoloogilised avastused kinnitasid, et Jeesuse haud pärineb vähemalt 4. sajandist, vastates Piibli kirjeldustele. Uuringus kasutati georadarit ja termoluminestsentsi dateerimist, mis tõestasid hauakambri ja lubjakiviplaadide kuuluvust Constantinus Suure ajaperioodi. See leid on kooskõlas varakristlike allikatega, mille järgi Constantinus lasi haua kohale kiriku ehitada. Projekti juhtis rahvusvaheline teadlaste meeskond, kelle tulemusi kajastas ja kontrollis National Geographic.

Lühike aeg sündmuste ja üleskirjutuse vahel

Uue Testamendi tekstid on sündmustele ajaliselt väga lähedal – vanimad kirjalikud allikad pärinevad ajaperioodist, mis jääb 15–20 aasta sisse pärast Jeesuse ülestõusmist (näiteks 1. Tessalooniklaste kiri ja võimalik, et ka Galaatlaste kiri). Evangeeliumid kirjutati ligikaudu 30–70 aastat hiljem. Aleksander Suure elu kohta käivad kirjalikud allikad on koostatud 300–500 aastat pärast tema surma. Ajaloolased peavad neid allikaid väärtuslikeks, kuigi ajavahe on suurem.

Uue Testamendi käsikirjades tekst mitmes kohas varieerub. Kristluse suhtes vaenulikult meeletatud Bart Ehrman väidab, et Uue Testamendi käsikirjades, selle vana-

des tõlgetes (näiteks süüria, kopti, ladina-keelne Vulgaata jne) ja kirjutistes, kus varakiriklikud autorid tsiteerivad Uut Testamenti, on rohkem teksti variatsioone kui terves Uues Testamendis sõnu. Aga isegi tema tunnistab, et need ei mõjuta kuidagi ühtegi Uue Testamendi doktriini.

Erakordne koopiade arv

Uue Testamendi säilinud käsikirjaliste fragmentide ja täistekstide arv ületab 5800, muutes selle ajalooliselt kõige paremini dokumenteeritud antiiktekstiks. Võrdluseks võib tuua fakti, et teiste antiikteoste koopiade arv jääb sageli vahemikku 7–643. See näitab, et Jeesuse lugu levis laialdaselt ja oli varakristlikus maailmas olulisel kohal.

Hämmastav tekstiline ühtivus

Uue Testamendi koopiad on 99,5% ulatuses omavahel sõna-sõnalt kooskõlas. See kinnitab, et tekst pole aja jooksul oluliselt muutunud ning päris sündmuste kajastamine on jäänud autentsena püsima.

Psühholoogilised uurimused

Evangeeliumide autorid tuginesid pealtnägijate tunnistustele: Matteus ja Johannes olid Jeesuse järgijad, Markus ja Luukas apostlite kaaslased. Jeesuse vastased ei eitanud, et haud oli tühi, vaid pakusid võimalikke selgitusi. Kognitiivse psühholoogia uurimused on näidanud, et kui evangeeliumid oleksid väljamõeldised, oleksid need kirjutatud teistmoodi. Pealtnägijate tunnistused sisaldavad detaile ja struktuure, mis viitavad tõsielulistele sündmustele, mitte mütooloogiale või väljamõeldud legendidele.

Kasutatud allikad:

Bauckham, R. (2006). *Jesus and the eyewitnesses: The gospels as eyewitness testimony*. Eerdmans.
Habermas, G. R. (2004). *The resurrection of Jesus: A new historiographical approach*. Edwin Mellen Press.

Metzger, B. M. (2005). *The text of the New Testament: Its transmission, corruption, and restoration* (4. ed.). Oxford University Press.

National Geographic. (2016). *The search for the true tomb of Jesus*.

SAATESOOVITUSED:
tv7.ee/apologetika-ja-teadus

TV7 pood

PÕNEVAT LUGEMIST LEIAD:
pood.tv7.ee

Nelipühiliikumise head viljad

Ajalehe Head Uudised varasemates numbrites oleme käsitlenud vennastekoguduse, Oleviste Effataa ja Läänemaa vaimuliku ärkamise teemasid. Nendel kõikidel erineva konfessionaalse taustaga ärkamistel on olnud Eesti ühiskonnale positiivne mõju. Seekord uurime nelipühiliikumist, mis on tänapäeval üks kiiremini kasvavaid uskkondi maailmas. Kuidas see Eestisse jõudis ja millist vilja on see Eestis kandnud? Usutlesime selleks nelipühi emeriitpiiskoppi Märt Vähi, kellel on olnud oluline roll nii kristlikul maastikul kui ka ühiskonnas.

Eesti Nelipühi Kiriku emeriitpiiskoppi Märt Vähi intervjuueeris Annika Kuusk

Kaasaegne nelipühiliikumine sai alguse 20. sajandi alguse vaimulikest ärkamistest, eriti Azusa tänava ärkamisest (1906–1909) Los Angeleses, kus tuhanded inimesed said terveks ja vabaks. Mis reaktsiooni tekitas teis see, kui kuulsite esimest korda Azusa sündmustest?

Azusa tänavatel toimunud ärkamislaine on ajalooline sündmus, mida ma olen uurinud ja mille kohta olen lugenud. Olen selle teemaga tuttav. Kogesin isegi teatud moel Azusat, kui ma üheksa-aastasena sain Püha Vaimuga ristitud ja hakkasin rääkima keeltes¹. Ma kogesin suurt rõõmu ja elasin seda kogemust välja erineval moel ja regulaarselt. Olen selles voolus püsinud kuni tänaseni. Minu Azusa nelipühikogemus oli igapäevane osa minu elust, jumalateenistustest, laagritest, misjonitööst ja evangelisatsioonist. See oli sama loomulik kui hingamine. See on mind kandnud terve elu ning kannab jätkuvalt edasi, justkui Azusa ärkamine.

Teie perekonna lugu on olnud äärmiselt põnev. Olete elanud mitmetes riikides – Rootsis, Kanadas, Saksamaal, Eestis. Kus ja kuidas sai teist kristlane?

Mu vanemad põgenesid Eestist 1944. a septembris vana kolmemastilise purjelaeva Enge pardal. See oli viimane laev, mis lahkus Hiiumaalt ja Eestist, pardal 495 inimest.

Vett ja toitu oli väga vähe. Laev sattus kohutava tormi keskele. Kapten Onno hüüdis kõigile, et ellujäämislootus on väike ning kui keegi oskab palvetada, siis nüüd on aeg hüüda Jumala poole, et Ta nad päästaks.

Mu ema ei olnud otseselt kristlane, kuid uskus Jumalasse. Meri oli tormine ja ta oli merehaige. Ta langes vana laeva trümmis põlvili ja palvetas, et Jumal viiks nad kuidagi Rootsi. Ta lubas: „Kui pääseme, siis luban Sulle, Jumal, et käin igal pühapäeval kirikus!“ Nii lihtne see palve oli, kuid sellele vastati ime läbi – seesama vana laev jõudiski Rootsi rannikule.

Mu ema hakkaski igal pühapäeval kirikus käima, nagu oli lubanud, kuid ometi ei kohanud ta seal Jumalat. Peagi kadus lootus naasta armsasse Eestisse. Asusime elama Kanadasse, kuid mu ema tervis halvenes – närvid olid läbi ning ta käis karkude toel. Elamise maal, kus kirikusse pääsemise võimalus oli väike, ja pealegi ei osanud ta sõnagi inglise keelt. Kuid temas oli suur nälj Jumala järele ning talle kingiti eestikeelne Piibel, mida ta hakkas regulaarselt lugema.

Ühel nädalavahetusel, kui külastasime sealseid eestlastest sõpru, kes olid talle ka Piibli andnud, kutsusid nad ta oma baptistikogudusse. Nad olid saanud kristlasteks ja käisid regulaarselt kirikus. Olin siis kaheksa-aastane. Mäletan, et jumalateenistuse lõpus kutsuti ette kõik, kes tahtsid oma elu Kristusele anda. Mu ema, toetudes oma eesti sõbrale, lonkas ette, kuigi ta ei saanud jutlusest sõnagi aru. Küsisin isalt, kuhu ema läheb. Ta vastas naljatades: „Ema on hulluks läinud, ta läheb kiriku pappi tervitama!“

Kuigi ma ei mõistnud veel täielikult, oli mu ema kohtunud Jeesusega ja samal päeval närvihaigusest täielikult terveks saanud, samuti polnud tal enam vaja karke. Ma ütlesin talle: „Ema, ma tahan ka saada kristlaseks!“

Ta vastas, et olen selleks liiga noor ja ei pruugi seda kõike veel mõista. Kuid ma mõtlesin – kui ma olen piisavalt vana, et uskuda jõuluvana, siis miks mitte Jeesusesse? Samal suvel läksin baptistikogu-

Ristimine purskkaevus endise EKP Keskkomitee hoone ees. Foto: Erakogu

duse lastelaagrisse, kus pastori poeg küsis, kas keegi lastest tahab võtta Jeesuse oma südamesse vastu. Tõstsin oma käe, palvetasin ning tundsin, kuidas Jumala kohalolu täitis kogu mu olemuse. Olin nii liigutatud, et pisarad voolasid silmist – ma olin kohtunud Jeesusega!

Juba väga noorena palvetades tundsin suurt kutset olla jutlustaja. 1967. aastal lõpetasin Northeast Kristliku Kolledži. Mind ordineeriti pastori ametisse 1974. aastal Hispaanias. Alates sellest ajast on koos Jumalaga palju põnevaid asju korda saadetud.

NSVLi ajal juurutati tugevalt ateistlikku kommunistlikku ideoloogiat. Kas erinevad kristlikud liikumised, sh nelipühiliikumine olid hääbumas?

Nõukogude ajal sunniti nelipühikirikuid liituma baptistidega, teine võimalus oli hakata pörandaaluseks. Kui me Eestisse saabusime, oli alanud uus ajastu – ärkamise ja muutuste aeg. Ka nelipühilased tegid siin Eestis oma tööd ikkagi edasi, nagu nad olid teinud Nõukogude ajal. Meie aga tulime siia vabast maailmast, kus nelipühilased liikusid paljudes karismaatilistes vormides.

Eestisse naastes me ei tulnud segama olemasolevaid kogudusi. Nad olid kommunismi all palju kannatanud ja me austasime nende otsust. Samas ei tahtnud me ka seda, et kehtivad olud meid piiraksid. Me ei tulnud olemasolevaid kogudusi reformima, vaid kuulutama evangeliumi päästmatutele. Me tahtsime tuua Jeesuse juurde inimesi, kes ei käinud kirikus ega tundnud Kristust! Rääkisime sageli Eesti võitmisest Jeesusele.

Olete öelnud: „Jeesus ei taha elada kirikutornis, vaid iga inimese südames.“ Kas selline õpetus on nelipühiliikumise üks keskseid veendumusi?

Jah, Kristus tegutseb Püha Vaimu läbi meie südames ja meie kaudu. Ta on elav Jumal, mitte religioon või Jumal kuskil kauges taevas. Väga oluline on teha seda, mida apostlid ja Uue Testamendi kogudus nelipühipäevast alates tegid ja samal ajal ka kogesid – alates keeltes rääkimisest kuni prohvetliku kuulutamiseni ning Püha Vaimu andides tegutsemiseni, saades väe kuulutada evangeliumi, tervendada haigeid, tuua vabadust ja vabastust neile, kes seda vajavad. See ongi nelipühilaseks olemine.

1980-ndate lõpp tõi poliitilisi uuen-dusi, millega käis kaasas ka usuvabadus. Kogudused muutusid populaarseks. Tolleaegsed rahvuslikud juhid edastasid palvesoovid kõikidesse kogudustesse enne iseseisvusdeklaratsiooni vastuvõtmist 1988. aastal. Järgnev on ajalugu! Eesti sai iseseisvaks ja vabanes ilma ühegi inimohvrita hambuni relvastatud tuumariigi koosseisust. See oli ime! Kas pole? Jah, absoluutselt! See oli vastus palvetele, Jumala plaan meie Eesti rahva ja maa jaoks. Jumal andis sellele rahvale taas vabaduse.

Mind arreteriti koos naise ja lastega 1977. aasta septembris Moldovaavia liiduvabariigi piiril – mitte sisenemisel, vaid väljumisel –, olles viinud mitu tuhat Piiblit Ukrainasse, Gruusiasse ja Armeeniasse. Meid mõisteti vang, kuid hiljem vabastati ning meie karistuseks määrati „väljasaatmine Nõukogude Liidust eluks ajaks“. Olime õnnelikud, et meid välja saadeti!

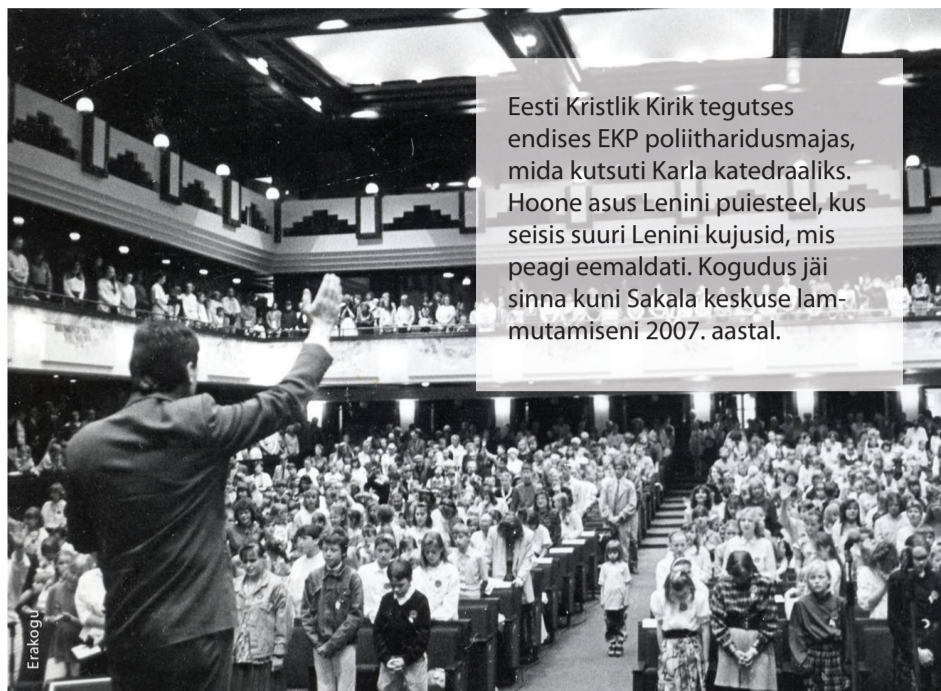
Kuid kui piiri ületades autoga ära sõitsime, kuulsin äkitselt täiesti ootamatult Issanda häält: „Ära muretse selle pärast – ühel päeval avan ma taas ukse. See saab olema nii võimas, et sa mõistad – see oli minu käsi, mis selle tegi!“

Olin nii elevil, et jutlustasin sellest Stockholmi ja Toronto eestlastele, rääkides oma lugu ja öeldes, et Eesti saab ühel päeval taas vabaks! Eakad mehed, kes mind kuulasid, vastasid aga tõsiselt: „Noormees, see on väga ilus lugu – aga tegelikkuses me kahjuks ei näe seda päeva kunagi tulemas.“ Kuid see päev tuli! See oli Jumala plaan ja ime sündis!

Kohe pärast Eesti iseseisvumist 1991. aastal asutasite koos kahe väliseesti sõbraga, Allan Lauri ja Harry Leesmentiga, Eesti Kristliku Kiriku (hiljem Eesti Kristlik Nelipühi Kirik). Kogudus kasvab kiiresti. Korraldasite jumalateenistusi, mis osutusid väga rahvarohketeks. Palun rääkige mõnest värvikast mälestusest ja tunnistusest!

Oli palju imelisi hetki ja eredaid sündmusi – suurepäraseid evangeliseerimisi,

¹ Keeltes rääkimine ehk glossolaalia on vaimuand, Püha Vaimu ilming, kus ollakse ühenduses Jumalaga, kõneldakse Püha Vaimu keelt. Tegemist on üleloomuliku keelega, mida Jumal on tööotanud kinkida igale usklikule. Karismaatiliste kristlaste, sh nelipühilaste seas on see väga levinud praktika.

Eesti Kristlik Kirik tegutses endises EKP poliitbüroosmajas, mida kutsuti Karla katedraaliks. Hoone asus Lenini puiesteel, kus seisis suuri Lenini kujusid, mis peagi eemaldati. Kogudus jäi sinna kuni Sakala keskuse lammutamiseni 2007. aastal.

Jumalateenistus Sakala keskuses

päästmisi, ristimisi, tervenemisi ning uute koguduste rajamisi. Kuid üks silmapaistvamaid hetki oli see, kui pidasime koosoleku kommunistliku partei peakorteriks olnud hoones, mis on täna Eesti välisministeerium. See toimus pühapäeval, 13. oktoobril 1991.

Lenini kuju seisis laval meie selja taga, kuid me riputasime tema pea kohale suure plakati: „Jeesus on Issand!“ Vajasime ristimispaika. Parteimaja hoovis oli purskkaev, kuid selles polnud vett. Küsisime, kas seda saaks veega täita, sest tahtsime seal inimesi ristida. Vastus oli: „Siin pole seda kunagi varem tehtud!“ Tõepoolest!

Ometi saime selle üsna sügava purskkaevu täidetud ning samal pärastlõunal ristiti seal 42 inimest – samas paigas, mis oli olnud kommunistliku partei peakorter! Üks neist oli Ago Lilleorg, kellest sai hiljem nelipühikiriku piiskop – just seal ma ta ristisingi!

1969. aastal nägi üks Kanada pastori naine nägemuse ja ütles mulle: „Riigist, kust su ema on pärit, tuleb Öuna tänavalt uus liikumine, mis levib üle kogu maa.“ Ta ei teadnud Eestist peaaegu midagi. Uurisin, kus see Öuna tänav võiks olla, ja sain teada, et see hävis sõjas pommitamise tagajärjel ning asus kunagi Olümpia hotelli ja kommunistliku partei peakorteri vahel. Ja siis, kui ma ristisin, ilma sellele mõtlemata, kuulsin äkki Jumala häält oma südames: „Sõna, mille ma andsin pastori naisele, täitub täna täpselt siin, kus sa seisad!“ Järsku mõistsin, otsekui plahvatusena südames ja peas – see purskkaev, kus me ristisime, asus täpselt endise Öuna tänava jalamil! Sel suvel ristiti kokku 320 inimest!

Pärast EKNK sündi hakati kristlikul maastikul palju kaasa lööma ühiskonna erinevatel tasanditel – see on andnud olulise panuse ka sotsiaalvaldkonnale, kaplanaatidest rehabilitatsioonini. Olete samuti osalenud aktiivselt vanglateenistuses- ja humanitaartöös. Enim tuntud on ilmselt sõltlastega tegelev Lootuse Küla, mis on andnud uue elu nii paljudele endistele sõltlastele. Kuidas see sündis?

See polnud kunagi minu idee. Jumal rääkis üsna selgelt mu südames, öeldes: „Sa pole isegi puudutanud Eestit, enne kui oled jõudnud nendeni, kes on kõige sügavamas pimeduses ja meeleheitel.“ Ma ei mõistnud algul, keda Ta silmas pidas. Olime kuulutanud vanglates ja üle kogu Eesti, aga kes olid need inimesed? 1992. aastal ehitasin Laitsesse oma vanaisa endistele maadele ja varemetele maja, teadmata, kelle jaoks see oli.

Alles siis, kui mu poeg Andrew, kes võitles sõltuvusega – millest ma ei teadnud peaaegu midagi ega mõistnud selle ulatust –, pöördus minu poole, kui olime autos sõitmas, ja ütles: „Isa, igäiks võib oma elu hävitada, nagu mina seda teen, aga ainult vähesed saavad teha seda, mida sina teed – ma tahaksin pigem teha seda, mida sina teed.“ See tuli mulle täieliku üllatusena. Pidasime auto tee ääres kinni ja Andrew andis oma elu Jeesusele. Ta läbis taastusravi, õppis ja treenis end sõltuvustest taastumise valdkonnas ning tuli ühel päeval Eestisse tagasi. Päev-päevalt õpetas ta oma isa – mida sõltuvus endast kujutab, kuidas aidata sõltlast ja mis kõige tähtsam – kuidas armastada sõltlast. 2000. aastal rajasime koos poja Andrewga narko- ja alkoholisõltlastele mõeldud esimese Lootuse Küla. Täna tegutseb Lootuse Küla lisaks veel Kanadas ja üsna peaaegu ka Soomes.

Olete saanud arvukalt autasusid, alates „Eestmaa uhkusest“ kuni riiklike teenetemärkideni. Kas see oligi Jumala kõnetuse täitumine?

Kui sain 23. veebruaril 2014, Eesti iseseisvuspäeva eelõhtul, president Ilveselt Punase Risti III klassi teenetemärgi, astusin lavalt maha ja kuulsin äkitselt, täiesti ootamatult, Issanda häält: „Täna oled sa puudutanud Eestimaad.“ Istusin oma kohale tagasi, täis tänu ja kiitust Jumalale privileegi eest olla Tema poolt läkitatud seda tööd tegema!

Kirjutate raamatu „Läkitatud ...“, mis ilmub peagi ka eestikeelsena TV7 kirjatuse poolt. Mis on selle eesmärk?

Kirjutasin raamatu „Läkitatud ...“ sügava veendumuse ajendil – sellel veendumusel põhineb kõik, mida olen Tema Kuningriigis edukalt teinud. Isegi see, mida ma just Lootuse Küla kohta mainisin. Idee, algatus ega oskus ei tulnud minust. Olin lihtsalt

Vasakult Harry Leesment, Allan Laur ja Märt Vähi.

juba ammu õppinud olema kuulekas ja alistuma sellele, et „Tema on mind läkitanud ...“

Seda teemat kirjeldab hästi Johannese 20:21: „Nii nagu Isa on läkitanud minu, nõnda läkitan ka mina teid.“ Ainuüksi Johannese evangeeliumis viitab Jeesus 42 korda oma teenistusele, rõhutades fakti: „Et te teaksite, et Isa on mind läkitanud.“ Ta ütles isegi Johannese 8. peatükis: „Ma ei tee midagi iseenesest, vaid räägin seda, mida Isa mind on õpetanud. Ja see, kes mind on läkitanud, on minuga; Ta pole jätnud mind üksi, sest ma teen alati seda, mis on Talle meelepärane.“

Kui nüüd Tema meid samamoodi läkitab, peame lihtsalt mõistma põhimõtteid, kuidas sellele kutsele vastata. Me kipume sageli asju tagurpidi tegema – oma palvetes ja anumistes „läkitame“ hoopis Jumalat! Kuid Jeesus ei käskinud kunagi Isal midagi teha ega läkitanud Teda kuhugi. Jeesus lihtsalt alistus kuulekuses ja usus Isa tahtele. See kehtib ka meie kohta – meie elu tõeline kutsumus peitub selles, kui omandame selle eluliselt olulise tõe. See võimaldab meil, nagu Jeesus, täita oma elu suurim potentsiaal!

Raamat „Läkitatud ...“ jõuab TV7 e-poodi 2025 kevadel.

Nelipühi mõiste tuleb ennekõike Piibli Uue Testamendi Apostlite tegude raamatust nelipüha sündmuse kirjeldusest (Ap 2:1–13). Seda vaimulaadi iseloomustab Püha Vaimu andide rõhutamine. Nelipühikirikuid on rajatud arvukalt üle maailma ja sama vaimulaad on leidnud tee ka paljudesse teistesse kogudustesse. Nii tuleb nelipühilust mõista laiemalt kui ühte konfessiooni.

Märt Vähi lõpetamisteenistusel Lootuse Küla vilistlase Alekseiga, kes oli varem 20 aastat narkomaan.

Lootuse Küla. Foto: Ellis Peeters

Lootuse Küla pakub rehabilitatsiooniprogrammi, rõhutades piibellikku päästmist ja lepitust Jumalaga, mis aitab inimesel seesmiselt terveneda. 2014. aastal alustati narko- ja alkoonetustööd koolides, 2015. aastast tehakse koostööd justiitsministeeriumiga, aidates vanglast vabanenuid. Programmis on osalenud üle 700 inimese, ja keskuses tegutseb ka Päästeselts.

SAATESOOVITUSED: tv7.ee/90ndate-parand

90NDATE
PÄRAND

Ka tänaval võib kohtuda Jumalaga

Intervjuueeris Kaarel Purde

Kõnnid tänaval ja äkki tulevad sinuga rääkima noored. Paljud võivad esimese hooga pidada neid müügimeesteks või Jehoova tunnustajateks, kuid need noored pole kumbagi. Nad räägivad lootusest, armastusest ja vabadusest – sõnum, mis nende enda silmis särab, räägib Jeesusest Kristusest. Kes need noored on ja miks nad käivad oma ülejäänud tegevuste ja toimetuste kõrval tänavatel inimestele Jeesusest kuulutama? Istusime maha nelja noorega: TalTechi tudengid **MARKUS MARTIN** (24) ja **ELIISABET TOODO** (19) ning gümnaasiumi õpilased **PAUL KASK** (19) ja **ANETT MARVET** (19).

Olete silma jäänud Balti jaamas ja Tammsaare pargis, kus te olete kuulutanud kõlari ja mikrofoniga, ka TalTechis ja igal pool mujal Tallinna tänavatel. Mis see on, mida te teete?

PAUL: Jeesus on öelnud, et minge välja ja kuulutage evangeeliumi kogu loodule. Me lihtsalt järgime seda kutsut. Tänavatel tunne Jumala juhtimist minna konkreetsete inimestega rääkima.

ANETT: Jagame Jeesuse armastust inimestele – kes Jeesus oli ja on ning mida Ta meie kõigi eest tegi. Jagame ka lootust, kuna tänapäeva maailmas igaüks otsib midagi, mõnu alkoholist või meelemürkidest. Lootus on tegelikult olemas ja seda ei pea otsima pidudelt või suhetest ega kusagilt mujalt.

ELIISABET: Ma arvan, et meis on rõõm, mida maailmast ei leia ja meie tunnistus on elav näide sellest, kes on Jumal ja kust Ta on meid välja toonud. Me oleme Jumala peegeldus siin maailmas ja see ei jää märkamata, sest me oleme natuke teistsugused. Kõike seda teeb Jumala rõõm ja rahu meie sees.

MARKUS: Räägime inimestele tänaval, mida oleme ise oma elus kogenud. Inimestel tihtilugu ei ole olnud võimalust teha valikut Jumala kasuks, sest nad ei ole kunagi kuulnud evangeeliumi Jeesusest.

Kuidas jõudsite selleni, et otsustasite minna just tänavatele täiesti võõrastega rääkima?

MARKUS: Jumal pani kummalisi teid pidi kokku ühe erinäolise sõpruspundi. Paljud meist ei tundnud varem üksteist. Poole aasta pärast tuli idee minna Balti jaama kuulutama. Hakkasime selle plaani pärast palvetama, veetsime rohkem aega koos Jumalaga, otsisime Tema tahet. Jumal andis meile soovi, tahte ja meelevalla minna ja julgelt kõneleda. Me ei tee seda kõike ise, vaid see on Püha Vaimu töö. Tema on meid kutsunud seda tegema.

ELIISABET: Väga suure hoo andis kristliku kuulutustöö laager Firecamp. Läksin sinna kaks aastat tagasi. Pärast koolitust oli meie peal võidmine ja meie silmad särasid. Läksime oma kogudustesse, sõpruskondadesse ja tahtsime praktiseerida, mida olime seal õppinud – kuidas ja mida rääkida.

Nägime imesid, mida Jumal tegi. Ta tegi haigeid terveks, muutis inimeste elusid. Ma arvan, et see andis väga palju juurde ja kõik meie ümber nägid, et olime muutunud.

Kas te olete alati nii julged olnud?

MARKUS: Ei! Koolis olin väga vaikne. Firecampi ajaks oli Jumal juba kõvasti minu sees tööd teinud vaatamata sellele, et olen introvertne. Seega inimestega rääkimine pole minu jaoks täiesti loomulik tegevus. Iga kord pean mugavustsoonist välja tungima.

PAUL: Mina olen Markuse sarnane. Ma üldse ei julgenud klassi ees olla ja olin hästi introvertne. Seevastu evangeeliumi kuulutades mu olek muutub täielikult. Tunnen, kuidas Püha Vaim tuleb minu peale – see on nagu võidmine või võimekus, mille tõttu ma täielikult muutun. Ma kuulutan südamest. Pärast neid evangeliseerimise kogemusi olen muutunud ka koolis julgemaks. Olen hakanud nautima väljaminemist ja muutunud ekstravertsemaks.

ANETT: See julgus ei ole midagi, mida me

Vasakult Markus, Eliisabet, Anett ja Paul. Foto: Stefan Carl Seppel

inimlikult saame teha, vaid Jumal annab selle meile. Ma ütleks, et ma olen ekstravert, aga ka minul ei olnud kerge minna tänavatele. Pean astuma mugavustsoonist välja ja kui selle sammu teen, siis Jumal teeb ülejäänud. Kui pean minema ja suu lahti tegema, siis alguses on hirm kõige suurem. Aga kui kord oled juba rääkima hakanud, siis Jumal kannab sind edasi.

Kas kunagi on juhtunud, et tänaval rääkides on inimese elu täiesti muutunud, kui ta võtab vastu sõnumi Jeesusest?

ELIISABET: Mu õel oli tore kogemus. Ta käis tänaval kuulutama ja kohtas naist, kes ütles, et ta ootas seda hetke, kui keegi tuleks räägiks talle evangeeliumi. Ta ütles, et ta oli varasemalt kirikus käinud, aga ikkagi sellest kuidagi eemale jäänud – nüüd ta lihtsalt ootaski, et keegi tuleks ja räägiks temaga. Pärast seda ta elu muutus. Ta tegi päästepalve, võttis Jeesuse oma südamesse ja hakkas käima meie kirikus.

PAUL: Korraldasime kord Haapsalus noorteõhtut. Enne seda läksime tänavatele ning kutsusime sellele üritusele noori mitte-kristlasi. Kohtusime kahe noormehega, kes tulid meie noortekale ja kuulsid seal esimest korda evangeeliumit. Nad olid pärit Tallinnast ja pärast infovahetust nad tulid ka Tallinna metodisti kiriku noortekale. Nad hakkasid seal käima ja võtsid Jeesuse vastu oma südamesse. Kõige toredam on see, et mõned kuud hiljem hakkasid nad ise käima tänavatel kuulutama, lisaks tulid nad ka Firecampi laagrisse.

MARKUS: Mäletan oma esimest korda. Rääkisin kolmele 14–15-aastasele poisile evangeeliumit ja küsisin, kas tahaksite päästepalve teha. Sellele vastasid nad jaatavalt. Mõtlesin, et mis just juhtus? Äkki nad ei saanud aru ja rääkisin igaks juhuks kogu evangeeliumi uuesti. „Kas see on tõesti see, mida tahate?” Poisid olid veendunud oma valikus.

Kuidas on Jumal inimeste elu veel muutnud?

PAUL: Balti jaamas rääkisin inimestele Jumalast. Läksin ühe vene mehe juurde, kuid keelebarjääri tõttu kasutasin mobiilirakendust „Jesus At The Door”. Lugesime koos rakenduse sisu, evangeeliumi ja lõpuks päästepalve. Ta palvetas vene keeles, et võtta Jumal vastu oma ellu. Astusin usus välja ja hoolimata keelebarjäärist jõudis mees päästeni. Sarnane kogemus oli mul ka Saaremaal ühe Poola poisiga.

MARKUS: Vägevaid lugusid, mida rääkida, on palju. Telliskivi kandis liikudes märkasime sõpradega noortepunti lallamas. Äkitselt tundsin, et pean nende juurde minema. Sõprade julgustusel astusingi ligi ja küsisin: „Kas teate, kes on Jeesus?” Nad vaatasid üllatunult: „Mida, kes?” Rääkisin neile evangeeliumi, mida nad tähelepanelikult kuulasid. Seejärel küsisin, kas keegi neist on kunagi Jumalat kogenud. Vaikus. „Kas tahate, et palvetan teie eest, et võiksite kogeda Jumalat?” Nad noogutasid: „Jah, davai, miks mitte!” Just siis ilmus uus tüüp ja uuris, millest räägime. „Jeesusest,” vastasin. „Kes see Jeesus on?” Tahtmatult alustasin taas otsast peale. Siis liitus veel kolm kuttu ja rääkisin evangeeliumi uuesti. Mõtlesin, kaua see veel kestab – kas jõuame palvetamiseni? Seejärel lisandusid ka tüdrukud, kellest üks hakkas vaidlema. Lõpuks jõudsime siiski sinnamaale, et palvetasime koos. Eriline oli see, et need, kes algusest peale kohal olid, kuulsid evangeeliumi vähemalt viis korda!

ANETT: Eelmisel aastal kooli kiirustades märkas inimesi vanemat meest karguga. Sisimas kuulsin Jumala häält: „Mine räägi temaga.” Ma ei tahtnud kooli hilineda ja ütlesin Jumalale „ei”. Hiljem mõistsin, kui tähtis on kuulutada evangeeliumi, sest keegi ei tea, kui kaua meil aega on. Mu süda valutab, palvetasin iga päev võimaluse eest temaga rääkida. Istusin pisarais Jumala ees – lahendus oli ootamatu. Ühel päeval kuulsin Jumala kõnetust: „Mine bussile peale ja kuuluta evangeeliumi.” Alguses keeldusin, kuid teadsin, et ei saa kaks korda ära öelda. Nii läksingi – „Tere, kallis bussirahvas, ma räägin teile Jumalast ...” Kui lõpetasin, siis bussis plaksutati. Paari päeva pärast kohtasin meest uuesti. Jumalale jah öelda on hirmutav, aga see toob julguse ja rõõmu, mida muudu ei kogeks. Ta andis mulle uue võimaluse, kuid seda ei garanteerita meist kellelegi.

ELIISABET: Kord sügisel ootasin bussipeatuses ja südames kerkis esile, et miski on seotud punase värviga. Bussi minnes nägin, et selle tagumises osas istub naine, punane kleit seljas. Kõndisin tema juurde ja alustasin vestlust. Naine rääkis, et tal oli olnud väga raske aeg, sest hiljuti hukkus õnnetuses pool tema perekonda. Sain talle kuulutada evangeeliumi ja rõõmsat ning julgustavat sõnumit. Sain aru, et Jumal kutsus mind olema sellel hetkel Tema käepikendus, et aidata hädasolijat ja abivajajat. Ta juhtis mind täpselt õigesse kohta, et evangeeliumi sõnum leviks. ●

Liitu Plussmeedia tiimiga!

Kui tahad luua ägedat ja noortepärast kristlikku sisu - sotsiaalmeedia, podcastid, videod ja artiklid, siis võta meiega ühendust ja õpime koos!

Plussmeedia

KIRJUTA MEILE!

Ime maailmakaardil: IISRAELI LUGU

Kas teadsid, et nii nagu Piibli lehekülgedel on prohvetitunud, nii see Iisraeli ajaloo on sündinud? Vaatamata sellele, et rahvas on ebatäiuslik ja tänapäevane Iisraeli riik on sekulaarne, on siiski täitunud mitmed ettekuulutused. Kuidas ja miks need imed on üldse võimalikuks saanud?

Eesti Iisraeli Keskuse juht Peeter Vösu

Oma eelmisel valitsusajal, ühes iseseisvuspäeva kõnes ütles Iisraeli peaminister Benjamin Netanyahu, et Iisrael on kahe jumalaima tulemus. Esiteks on ime, et selline riik on taas sündinud, ja teiseks, et Iisrael on arenenud majandusgigandiks, keda arvatakse maailma kümne edukaima riigi hulka, vaatamata asjaolule, et tegemist on nii väikese riigiga.

Läbi Piibli on Jumala prohvetid Iisraeli taassündi mitmel viisil ja korduvalt ette kuulutanud. Tähelepanelikke kuulajaid seega ei üllatanud tõsiasi, et 1948. aastal kuulutati välja Iisraeli riik. Segadust on siin külvanud laialt levinud valeõpetus – asendusteoloogia –, mis väidab, et Jumal on Iisraeli jäädavalt hüljanud ja oma plaanides asendanud kristlastega. Selle põhjal on arvatud ka, et prohvetlikud sõnumid Iisraeli kohta kehtivad kristlastele.

Kui lõpuks 14.05.1948 Iisraeli riik taastati, ütlesid mitmed juudid, kes olid asendusteoloogiast kuulnud, et nüüd on see teooria lõplikult ümber lükatud, kuna ligi 19 sajandit kaardilt puudunud riik, Iisrael, on ju nüüd realselt jälle olemas. Kahjuks ei suutnud ka realsus paljusid oma uskumustest loobuma panna. Tänapäevani on neid, kes ei tunnista realselt eksisteerivat olukorda ja usuvad pimesi seda valet edasi. Vaatamata inimlikele puudujääkidele ja Jumala plaani mittemõistmisele sündis Iisrael uuesti läbi mitmete imede.

Piibli ettekuulutused Iisraeli kohta

Kuigi Iisraeli puhul pole tegemist vaimuliku, vaid täiesti füüsilise riigiga, on see riik otse Jumala töötuse tulemus ja Jumala plaani osa inimkonna lunastusloos. Nii esimese Iisraeli riigi teket (u 1400 eKr) kui ka selle taassündi (14.05.1948) on mitmed Piibli prohvetid väga otse ja selgelt ette kuulutanud.

Ma teen lepingu enese ja sinu vahel, ja sinu soo vahel pärast sind, igaveseks lepinguks sugupõlvadele, et ma olen Jumalaks sinule ja su soole pärast sind. Ja ma annan sinule ja su soole pärast sind selle maa, kus sa võõrana elad, kogu Kaananimaa, igaveseks omandiks. Ja mina olen neile Jumalaks! (1. Moosese 17:7–8).

Siis räägi neile: Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaata, ma võtan Iisraeli lapsed paganate seast, kuhu nad on läinud, ja kogun neid igalt poolt ning toon nad nende oma maale. Ja ma teen nad üheks rahvaks seal maal, Iisraeli mägedel, ja üks kuningas on neile kõigile kuningaks. Nad ei ole siis

enam kaks rahvast ega jagune enam kaheks kuningriigiks. (Hesekieli 37:21–22).

Nõnda ütleb vägede Issand: Kuigi see on neil päevil ime selle rahva jäägi silmis, kas peaks see olema ime ka minu silmis? küsib vägede Issand. Nõnda ütleb vägede Issand: Vaata, mina päästan oma rahva päikesetõusu maalt ja päikeseloojaku maalt. Ja mina toon nad tagasi Jeruusalemma elama: nad on mulle rahvaks ja mina olen neile Jumalaks, ustav ja õiglane. (Sakarja 8:6–8).

„Jeruusalemm jääb paganatele tallata, kuni paganate ajad saavad täis.“ (Luuka 21:24). Jeesus kuulutas ette konkreetse tulevikusündmuse, mis pidi tähistama paganate ehk teiste rahvaste ajastu lõppemist – nende valitsemise lõppu Jeruusalemmas. See tähendab ka seda, et Jeruusalemm taastatakse Iisraeli rahvale ja riigile. See sai teoks 1967. aastal.

Need on siin vaid mõned Piibli ettekuulutused Iisraeli taastamisest. Tegelikult on Iisraeli maa olnud Piiblis läbivaks teemaks ja sellest on kirjutatud otseselt või kaudselt kõik Piibli prohvetid.

Sageli on küsitud, kas Jumal on olnud erapoolik, kui Ta on välja valinud ühe rahva. Kas see rahvas on ikka jumalakartlikum kui teised? Tänapäeva Iisraeli puhul on tegemist ju ikkagi sekulaarse maa ja rahvaga. Mille poolest on nad teistest rahvastest paremad? Küsimus Jumala valiku puhul ei ole selles, kas nad on paremad või ei. Küsimus on Jumala plaanis. Kui Jumal langetas valiku selle rahva kasuks, siis ei sõltunud see nende headusest. Piiblis tuleb korduvalt esile tõsiasi, et Iisraeli rahvas ei vastanud Jumala standarditele ja kukkus läbi. Vaatamata sellele täitis Jumal oma plaani selle valiku kaudu.

Jumal saatis selle rahva keskele oma poja, Jeesuse, lunastuseks kogu maailmale. Jumal kinkis kogu maailmale selle rahva kaudu oma kirjutatud sõna, Piibli. Selle rahva kohustuseks oli see kaanest kaaneni üles kirjutada ja säilitada kõigi põlvkondade jaoks. Ka Eesti rahvas on saanud sellest osa tänu sellele, et Jumala plaan täitus. Seda vaatamata Jumala valitud rahva ebatäiuslikkusele.

Tänapäeva Iisrael

Nii nagu algne Iisraeli riik, on ka tänane Iisrael osa Jumala plaanist ja prohvetite ettekuulutuste täitumise viil. Piibli ettekuulutuste järgi lõpeb see ajastu Messia, Kristuse taastulekuga. Evangelist Luukas kirjeldab seda Apostlite tegude raamatus järgmiselt:

Kui nad taevasse vaatasid tema minekut, vaata, siis seisis nende juures kaks valgeis rõivais meest, kes ütlesid: „Galilea mehed, mis te seisate siin ja vaatate üles taevasse? See Jeesus, kes teilt võeti üles taevasse, tuleb samal kombel, nagu te nägite teda taevasse minevat.“ (Apostlite teod 1:10–11).

Sündmus, millest Luukas kirjutas, toimus Jeruusalemma idapoolsel alal, Ölümäel. Enne kui me selle ajastu lõpulugu hakkame jälgima, on tore vaadata ka kõike vahepealset. Nii nagu algnes Iisraelis, tegutseb Jumal imeliselt ka tänapäevases Iisraelis.

Jumala võimast kätt võib näha nii Iisraeli igapäevastes sündmustes kui ka üldises arengus. Kui peaks eriliselt esile tõstma ühe sündmuse, siis võiks selleks olla kuuepäeväsõja võit 1967. aastal. Iisrael oli leppinud olukorraga, et oli oma riigi taastanud oma põlisel alal, kuid iidne Jeruusalemm ning Juuda ja Samaaria riigi kesksete aladena olid jäänud Jordaania ebaseadusliku okupatsiooni alla. 1967. aasta juunis võtsid kõik naabruses olevad araabia riigid Iisraeli otsustavalt piiramisrõngasse, et see riik jäädavalt kustutada. Iisraeli juhid olid ahastuses ja lootusetud. Valmistuti suureks kaotuseks. Valmistati 100 000 hauda oma hukkunute matmiseks. Tulemuseks oli uskumatult hiilgav võit kümneid kordi tugevama vastase üle – seda kõike vaid kuue päevaga. Sõja kolmandal päeval võttis Iisrael oma valdusse Jeruusalemma, lisaks purustati nii Egiptuse kui ka Jordaania sõjaväed, kes neid ründasid. Kokku kuue päevaga oli Iisrael saavutanud võidu ka Süüria üle, kellelt võeti tagasi Golani kõrgendikud.

Tänapäevaks on Iisrael taastanud mitmed põlised juutide asundused Juudas ja Samaarias, mida Jordaania oli ebaseaduslikult valitsenud. Ühendatud on Jeruusalemm. Seda on juba tunnustanud USA (2018) ja ka mitmed teised riigid. President Trumpi esimese ametiaja lõpul tunnustas USA ka Golani kõrgendike kuulumist Iisraelile.

Suunamuutused ja läbimurded

Iisraeli riigi algusest alates on selle juhid olnud valdavalt vasakpoolsed poliitikud. Nad on uskunud, et tuleb luua oma riigi keskele Palestiina riik – see läheb vastuollu Piibli ettekuulutustega. Poliitikud on olnud kõiges rõhutatult sekulaarsed. Tänapäevaks on kogu Iisraeli ühiskonnas toimunud muutus, mille tulemusel ligi 2/3 rahvast toetab parempoolset poliitikat. Valitsusjuht Benjamin Netanyahu on Piiblit uskuv ja austav juut. Ta ei ole ühtegi oma rahvusvaheliselt olulist kõnet pidanud ilma pühakirja tsiteerimata. Esmakordselt Iisraeli ajaloo on Iisraelis võimul paremerakondadest koosnev koalitsioon. Esmakordselt on ka Iisraeli parlament, Knesset, vastu võtnud otsuse, et keset Iisraeli ei looda uut araabia riiki, Palestiinat.

Jumal on andnud Iisraelie edu. Samsammult on Jumal juhtinud Iisraeli sinna suunda, millest on prohvetid ette kuulutanud. Iisraeli iive on olnud positiivne – viimastel aastatel keskmiselt +1,8%. Tänavu ületas rahvaarv 10 miljonit. Iisrael on suutnud tagasi lüüa kõik sõjalised rünnakud ja on olnud majanduslikult edukas. Ka möödunud sõja-aastal kasvasid välisinvesteeringud Iisraeli majandusse keskmiselt 15%.

Nii nagu Joosua juhtimisel võeti Kaananimaa enda valdusse tagasi, on saanud ka Iisrael täna enda kätte taas oma põlised maad. See pole tulnud kergelt. Iga jalataie maa eest on tulnud seista. Ees seisab veel Juuda ja Samaaria maa-alade staatuse üle otsustamine. Lähiajal on oodata läbimurret ka selles küsimuses.

Mitmed tänapäevased Iisraeli juhid on oma esinemiskõnedes osutanud, et Iisraeli edulugu on olnud eelkõige Jumala ime. Tänapäevane valitsuskoalitsioon koosneb paremsentristlikust Likudist ning traditsioonilistest ja rahvusreligioossetest erakondadest. Nende ühisosaks on Jumala tunnustamine ja seda on nad kõik igal võimalikul juhul väljendanud ka avalikult. Olen korduvalt kuulnud ka nende suust tulevat tänu Jumalale edu eest, mis on neid saatnud. See annab lootuse, et kordaminek jätkub ka tulevikus. ●

SAATESOOVITUSED: tv7.ee/iisrael

Eesti hariduse kristlikud juured

Tallinna Piiskopliku Toomkiriku õpetajat Arho Tuhkrut intervjuueeris Annika Kuusk

2025. aastal algas eesti raamatu aasta. Muuhulgas möödus 500 aastat esimesest eestikeelsest trükisest, milleks oli Piibli õpetusel põhinev Wanradt-Koelli katekismus. Piibel ja kristlik kirjandus on mänginud suurt rolli eesti keele, hariduse ja kultuuri kujunemisel. Milles see olulisus seisneb?

Pool tuhat on ilus ümmargune number. Hando Runneli poeetiline mõtterida – „rahvas algab raamatust” – on just eesti raamatu aastale mõeldes väga tabav, kirjeldades üht olulist ja olemuslikku väärtust. Eestlane on olnud hariduse usku. Luterliku maailmavaataga kaasnes õppimise rõhutamise ja koolihariduse andmise vajadus ning sel on juba sajandeid olnud meie kultuuri-ruumis eriline väärtus. Ilma piibliraamatu ja kateksimusest poleks meil praegu sellist eesti kultuuri – kirjakultuuri, vaimukultuuri. Lisaks on see kindlustanud meie väärtused, mis iseloomustavad meie maailmapilti ning enesekirjeldamist.

Kuidas on Piibel mõjutanud Eesti hariduse arengut?

Luterlikul kirikul on Eesti haridusloos oluline koht. Neile, kes pühapäeval kirikusse ei saanud minna, loeti kodus ette jutluse- raamatut. Piiblis kirjeldatud mõisted olid seega maast madalast tuttavad. Piibli tõlkimine tõi eesti keelde uusi sõnu ja suurendas teadmisi geograafiast, loomade ning taime-riigist. Piibli vahendusel olid nüüd kättesaadavad maailma ajalugu kandvad lood loomisest, taevariigist, kaugetest rahvastest ja kultuuridest – Sumerist ja Assurist, Egiptusest ja hetitidest kuni Iisraeli ja Rooma impeeriumini välja.

Peapiiskop Jaan Kiivit ütles eelmisel raamatuaasta avajumalateenistusel 2000. a Tartu Peetri kirikus: „On raamatuid, mille juurde maksab alati tagasi tulla. Need on need, mis annavad meile võimaluse kahekõneks oma ajaloo ja kultuuriga, kahekõneks iseenda ja Jumalaga. Nad aitavad meil mõista ja hoida elavana tõe. Elada tões tähendab pühakirja mõttes mäletada, meenutada, meeles pidada ja meeles kanda. Tões elamine on oma ja oma rahva ajaloo ja juurte mäletamine, oma pere ja sõprade, oma Looja, Ülalpidaja ja Lunastaja meelepidamine. Esimene samm rahva hävitamiseks on sellepärast alati olnud tema mälu ja mälestuste, tema pühade ja tähtpäevade hävitamine. Seega ühtlasi raamatute hävitamine ja trükisõna järjekindel tsensuur. Need inimesed, kes hoidsid väärtkirjandust ja usaldasid anda oma sõpradele, hoidsid rahva mälu ja südametunnistust.”

Kuidas haridus Eestis alguse sai?

Keskaja mõttes saab meie hariduslugu alguse 12.–13. sajandil. Virumaa poiss Johannes saadetakse õppima Segebergi kloostrisse. Hiljem saab temast Liivimaal Holmi kihelkonnas preester. 1266. aastast on ajalooürikutest teada, et Tallinna Toomkiriku juures tegutses skolastik (ladina keeles *scholasticus* ‘kooliõpetlane’). 13.–14. sajandil tegutsesid toomkoolid Pärnus, Tartus, Tallinnas ja Haapsalus, dominiiklaste juures oli kloostrikool. Tallinna dominiiklaste kloostris munk, lektor Mauritius, sõidab Kölni end hariduse alal täiendama. 1455. a trükiti trükipressiga esimene raam-

mat – Johannes Gutenbergi Piibel. Pärast seda sündmust võtavad trükitud raamatud oma koha sisse käsitsi kirjutatud raamatute kõrval. 1575. a trükitakse esimene eestikeelne aabits. Seda trükist pole küll säilinud, kuid sellegipoolest on see oluline versioonis tapost meie haridusloos. Sellel aastal täitub nimetatud sündmusest 450 aastat

Kristlaste roll Eesti haridusmaastikul on olnud pikaajaline. Alles viimastel kümnenditel on hakatud seda rolli ja mõju unustama. Kas paradigmuuutus tekkis NSVLi ateistliku ideoloogia ajal?

Prof Tiit Rosenberg ütles eelmisel raamatuaasta avakonverentsil 2000. a Tartu Ülikooli raamatukogus järgmist: „Ajaloos raiumiseks raamatusse saab olla kas soodne, neutraalne või ebasoodne õhkkond, sest ikka on olemas sotsiaalne tellimus, mis esitatakse ülalt – riigi poolt – ja alt, ühiskonna poolt, mistõttu nende jõudude konstellatsioon märgib ära oma keelatud, halvad, lubatud ja soovitud teemad ning halvad ja head ajad.”

Paradigmasid tuleb vaadata sellest vaatenurgast, et kelle jaoks need on kasulikud.

Ikka ja jälle kerkib esile soovmõtlemine, et kõik oleks samas seisus ka ilma kristluseta.

Kuid kristluse mõju meie kultuuri- ja ajalooos on nagu inimesenahk, mis on tema suurim organ. Kui oma nahka vaadata, siis see võib erineda teistest tooni poolest, meeldigu siis see kellelegi või mitte, kuid ometi nahka katab tervet inimest üleni, ja ilma selleta lihtsalt ei saa eksisteerida.

Milline on kristliku hariduse mõju, selle roll Eesti ajaloo ja seos ärkamisajaga? Kui palju kajastavad seda ajalooõpikud?

Teadmisel ja tarkusel on vahe, kuid need mõlemad kannavad endas väärtussüsteemi, mida saab põlvest põlve edasi anda. Algselt trükis ilmunud vaimulikud tekstid on teekonna algus, mis viib n-ö võimu- ja ka haldustekstide juurde, aidates rahval oma elamist korraldada. Haridus aitab rahval oma

eneseväljendamise kaudu ennast n-ö üles leida. Kui alguses käidi ühiselt koos jumalateenistustel ja palvemajades, siis edasi viis hariduselu ühise koorilaulu, pillimängu juurde ning lõpuks hakati koos arutama elukorralduse üle oma külas, kihelkonnas ja riigis.

Laulupeod on ju ka vaimuliku sisuga ning kõik see aitab rahva lugudel säilida ning neid teistele edasi anda ja jutustada. Kõik see viib selleni, et ilmuvad õigus- ja haldustekstid, mille tulemusel saab ilmuda lõpuks emakeelne iseseisvusmanifest.

Meie põhiseaduse preambulas on öeldud, et see riik on loodud eesti keele ja kultuuri kaitseks. Samas ei peeta vajalikuks defineerida eesti kultuuri. Tundub, et keelt kaitsta on kergem, kuid selle kaitsmine on ikkagi meie enda teha – keegi teine seda meie eest ei tee. Ma vaatan suure aukartusega seda tohutut rikkust – seda, et on olemas üks väike riik, kellel on oma keel ja kultuur. Ansambel Justament laulis järgmiste sõnadega: „Ja oma rahvaga mul meeldib olla koos” – see mõte haakub ka minu südamega.

Olete Eesti vanima kooli, Tallinna Toomkooli kaplan ja juhtkonna liige. Kristlikud koolid on väga hinnatud ka nende seas, kes pole kristlased. Milles peitub kristlike koolide saladus?

Kristlike koolide saladus on selge väärtuspõhisus, tahe kanda edasi traditsioone, mis meid tänasesse on toonud. Kõik siin elus siiski ei ole suhteline ja „voolav”. Lisaks teadmistele saab kirjeldada inimest palju laiemate kategooriatega kui vaid materiaalne, keemiliste ühendite struktuurine vorm. Kuidas on asjad tehtud ja kuidas inimene on üles ehitatud, seda suudab teadus kenasti edasi anda, kuid inimesed vajavad ka mõtestatust – mille jaoks ta on loodud. Kristliku kooli rikkuseks on kindlasti ka see, et ta tekitab tugeva kogukonnatunde. Kogukonnana tahame aga anda maailmale rohkem seda mõistmist, kuidas ümbritsevat enda jaoks lahti mõtestada. Selles kõiges on kristlikes koolidel oluline roll. ●

Esimese eestikeelse trükise lugu

Eestikeelse trükitud sõna ja raamatukultuuri algus oli tormiline. 1525. aastal konfiskeeriti Lübeckis protestantlik missaraamat, mis sisaldas eestikeelset teksti, kuid sellest on säilinud vaid teateid. 1535. aastal ilmus Wanradt-Koelli katekismus, millest on säilinud üksikud leheküljed.

Katekismuste ja perikoobiraamatutega alanud tõlkeprotsess rahvakeelse Piibli suunas osutus keerulisemaks ja aeganõudvamaks. Ehkki omakeelse Piibli tõlkimine algas naaberriikidest hiljem, on eesti keel siiski esimeste seas, kuhu tervikpiibel tõlgiti. Piibli tõlkimine põhja-eesti murdes 1739. aastal pani aluse ühtsele kirjakeelele. Piibli tõlkeid aitasid kujundada eesti kirjakeelt ning sellele isikupära andvaid kujundeid ja väljendeid.

Rahvakeelse Piibli rolli koolihariduse ja üldkultuurilise harituse edendamisel on raske üle hinnata. Trükikunsti leiutamine ja reformatsiooni keskne tees – õigus omakeelsele jumalasõnale – tõi Piibli sõnumi rahvale enneolematult lähedale.

Kasutatud materjal: Männiste, Kerstu. (2013, 13. november). *Eestikeelsed piiblid ja ajalooline graafika* Mikkeli muuseumis. Ajaleht Eesti Kirik.

RAAMATUTE RAAMAT kõneleb?!

Avatud Piibli Ühingu tegevjuht Margarita Tõnnisson

Raamatute Raamat ütleb, et me oleme loodud Jumala näo järgi ehk Tema sarnaseks. Inimestena oleme kõik loodud oma Loojaga suhtlema.

Kristlase jaoks on Piibel kogu usu alus, et tundma õppida Jumalat ja Tema tahet ning mõista Tema plaane oma elu jaoks. Ilma Jumala Sõnata ei ole võimalik olla usklik. Kõige huvitavamaks ja ligi-tõmbavamaks muutub Piibel inimese jaoks sel hetkel, kui ta mõistab, et Jumal kõneleb selle kaudu temaga isiklikult. Kuid mis siis, kui sa ei ole kristlane ning sul on tõsine eelarvamus Piibli suhtes? Või oled kirikuinimene, aga ei mõista, mismoodi Jumal Sinuga kõneleda saab? Esitan Sulle väljakutse proovida.

Oli 2007. aasta suvi. Väljas oli leitsak ja ootas oma esimest last. Noore naisena olin unistanud oma perest ja lastest, kuid kõik ei läinud ideaalselt. Üsna pea algasid probleemid rasedusega ning arst pani mind voodirežiimile. Ühtäkki leidsin end nais-tehaiglast lootusetus olukorras, kui arstid valmistasid mind emotsionaalselt ette selleks, et beebi ei jää elama. Mu maailm varises kokku. Olemata sel ajal tõsiusklik, siis teab mis ajendil olin kiiruga riiulist haiglasse kaasa haaranud Uue Testamendi. Olin keskhaigla palatis koos mitme nutva naisega, olukord oli nukker. Voodis lebedes haarasin kotist Piibli ja avades lugesin sõnu: „*Ara karda, usu ainult!*” Need olid Jeesuse sõnad sünagoogi ülemale Jairusele, kelle tütre kohta öeldi, et ta on surnud. Tundsin esimest korda elus, kuidas midagi läbibist mind neid sõnu lugedes – mõistsin, et Jumal ise oli kõnelnud.

Nii nagu jumalik vägi puudutas Matteuse evangeeliumis tüdrukut ja tõstis ta uuesti ellu, nii andis Jumal läbi oma sõna elu minu pojale. Meditsiiniline olukord pöördus ja beebi sündis õigel ajal täiesti tervena. See oli ime!

Piibel on kõige väelise raamat üldse, kuna tegu on elava Jumala Sõnaga. Oma Sõna kaudu muudab Jumal olukordi ehk teisõnu sellest lähtub Tema vägi, mis saadab korda Jumala tahet. See vägi toob elu, uuendab, vabastab, tervendab, annab lootuse ja rahu ning muudab võimatud asjad võimalikuks. See pole vaid teoloogiline kontseptsioon või doktriin, vaid praktiline reaalsus. Piibel ise ütleb: „*Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ...*” (2Tm 3:17). Pühakirjal on elavakstegev vägi seetõttu, et Jumal ise hingas selle ellu, mistõttu Piiblit lugedes hingad sisse Tema elu.

Jumal kõneleb?!

Kuidas siis ikkagi Piiblit lugedes kuulda Jumala häält? Paljud usklikud maadlevad sama küsimusega, öeldes, et Jumal ei räägi minuga – „taevas on suletud”.

Esiteks ütleb Piibel, et see, kes tuleb Jumala juurde, peab uskuma, et Ta on olemas ja Ta vastab neile, kes Teda otsivad (Hb

11:6). Õnneks ei lähe selleks palju vaja, piisab siirast uudishimust: „Jumal, kui Sa päriselt oled olemas, vasta mulle!” Sageli tuleb see inimeste huultele meeleheitliku appikarjena elu kriitilisel hetkel, kui polegi suurt usku. Piibel ütleb, et Talle piisab usust, mis on sinepiseemne suurune – Ta vastab sellele.

Et kuulda Jumalalt, peab sul päriselt olema huvi Teda kuulata. Tänapäeval räägitakse aktiivsest kuulamisest, mille puhul kuulaja pöörab kogu oma tähelepanu rääkijale ja peegeldab tema mõtteid tagasi, näidates, et ta on püüdnud kõnelejat mõista. Õp 4:23 ütleb: „*Mu poeg, pane tähele mu sõnu, pööra oma kõrv mu kõnede poole!*” See osutab aupaklikule ja lugupidavale alandlikkusele, kogu oma olemusega kohalolekule, andes Talle oma jagamatu tähelepanu. Õeldakse, et samal ajal, kui sina loed Jumala Sõna, loeb Jumal sind. Pead arvestama, et Piiblit lugedes sa mitte üksnes ei loe täheridu, vaid kohtud teise isikuga. Selleks isikuks on Jumal, kes näeb nii sinu südant kui mõtteid. Hoolimata sellest, kuidas Piiblis suhtud või mida lugedes tunned, siis pärast lugemist hakkab see sind sisemiselt muutma.

Tähelepanu fokuseerimine

Selleks et kuulda, mida Jumal ütleb, võta aega ja ole tasa. Tänapäeva närvilises, mürarikas ja kiires maailmas on enesejuhtimine ja keskendumine suureks väljakutseks. Inglisekeelne piiblitõlge ütleb Psalmis 46:11: „*Olge tasa ja teadke, et mina olen Jumal*” – Jumal kutsub meid vaikusesse, laskma lahti segajatest ja lõõgastuma Teda kuulates. Me kuuleme sageli Jumalat siis, kui eraldame Tema jaoks aega ja vaigistame oma mõtted, oodates, et võiksime kuulda Tema käest. Psalmis 66 ütleb Taavet: „*Üksnes Jumala juures ole, mu hing, vait, sest temalt tuleb, mida ma ootan!*” Automaatselt ja kiiresti ei sünni midagi. See on justkui raadiokanal häälestamine õigele kanalile, et sahin vaibuks ja heli kostuks puhtalt. Jumalasse ei saa suhtuda kui kiirtoidurestoranisse, sa pead harjutama oma tähelepanu fokuseerimist ja see võib võtta aega.

Järjepidevus ja pühendumine

Ole järjepidev! Kui Sa tahad arendada sügavat suhet Jumalaga läbi Tema sõna, siis pühendumus on oluline. Sa ei pruugi kohe kogeda suuri võite, nagu ka inimsuhtes võtab emotsionaalse läheduse tekkimine aega. Sul võib olla palju tuttavaid ja sõpru, aga oma sügavamaid mõtteid ja südameasju räägitakse vaid üksikutele lähedastele, sest see eeldab sügavat suhet ja usaldust. Jumal on püha ning Ta ei ava oma südant juhuslikult kõigile. Kui pühendad ennast Piibli lugemisele, et selle kaudu Teda tundma õppida, siis Tema Vaim hakkab sinu sees tööle – nii tekib intiimne lähedus. Muud asjad muutuvad ebaoluliseks ja suhe Jumalaga nii hinnaliseks, et lõpuks mõistad, et Jumala tundmine on kõige tähtsam siin elus. Hind, mida maksad, on kõrge, aga tasu, mille vastu saad, on ääretult suur.

Üks Sõna Jumalalt võib muuta kõik

Meie ümber eksisteerib nii maine kui vaimne maailm. Piibel on üks vaimsesse maailma. Sinna sisenemiseks palveta, et Jumal annaks arusaamise mõistmaks Tema Sõna. Palve paneb liikuma üleloomuliku väe, sest Piibel elustub alati koos Püha Vaimuga. Jeesus ise ütles: „*Sõnad, mis ma teile olen rääkinud, on vaim ja elu*” (Jh 6:63) ja Paulus ütleb: „*... kirjatäht suretab, aga Vaim teeb elavaks.*” (2Kr 3:6b). Kui Jumala Vaim hakkab sinu elus tegutsema, siis muutub ka sinu perspektiiv. Sa hakkad nägema asju Jumala vaatenurgast ja tajuma vaimset sfääri.

See on oluline seetõttu, et Piibel ei ole lihtsalt üks raamat, vaid tegelikult valmistab see meid ette kohtumiseks Jumalaga. Õige oleks öelda, et see on kahe isiku kohtumine: sina ja Tema. Jumal küll kõneleb läbi oma Sõna, aga Ta ka ilmutab selles iseennast. Sinu elus võib olla pikk periood, mille

väljel loed Piiblit kohusetundest nii-öelda „kuivalt”, kuid siiski on samal ajal selle kõrbeikuva maapinna all peidetud veehoovused, mis ühel hetkel tulevad pinnale. Äkitselt ümbritseb sind Jumala ligiolu ning sa kuuled väga täpselt Tema kõnetust. See toob elu, täidab kindla usuga ja Jumala armastusega viisil, mis muudab sind täielikult. Kui Jumal räägib, siis kõik teised hääled kaotavad oma mõjujõu.

Kui tunned end olevat raskustes, depressioonis või hüljatuna, siis tea, et Piibel on armastuskiri isiklikult just Sulle. Armastus on midagi, mida tunned sügavalt enda sees, mitte niivõrd mõistusega, vaid südamega. Jumal avab avameelselt ja siiralt Piiblis oma südame ning väljendab oma armastust sinu vastu. Küsimus on, kuidas sa sellele vastad. Kui avad omalt poolt südame, siis võin lubada, et pärast kohtumist Jumala armastusega ei jää sa enam endiseks! ●

Jälgi Avatud Piibli Ühingu lehte Facebookis.

SAATESOOVITUSED: tv7.ee/piibli-uurimine

Ühisel palvel on suur vägi

21.04.2025 kell 11.45

meieisapalve.ee

Meie Isa palve kooslugemine

Video broadcasts:

Maailmas on palju erinevaid kultuure, kuid üks, mis ühendab kõiki kristlasi konfessioonidest ja keeltest olenemata, on Meie Isa palve. 2024. aasta märtsis toimus teadaolevalt esimest korda Meie Isa palve konfessioonideülene ühislugemine Eestis.

Ingrid Sembach-Höbemägi

Möödunud aasta alguses sai Nõmme Baptistikoguduse pastor Veikko Vösu palves selge kõnetuse, et kõik inimesed Eestimaa oskaksid lugeda Meie Isa palvet ja teine kõnetus oli – tehke seda kõik koos! Rääkides sellest kõnetusest Piiskopliku Toomkiriku diakonile Rene

Paatsile lisandus arusaam, et selline kooslugemine tuleb viia Eesti piiridest kaugemale. Ideed erinevate elualade esindajate, sealhulgas kirikujuhtidega jagades sai ta ühise palve korraldamiseks positiivset ja kinnitavat tagasisidet.

2024. aasta 28. märtsil, suurel neljapäeval, kogunesidki Nõmme baptistikirikusse Eesti erinevate kristlike konfessioonide esindajad vabakogudustest kuni katoliiklaste ja õigeusklikeni välja, et ühiselt lugeda Meie Isa palvet, mida õpetas meile Jeesus. Tegemist oli teadaolevalt esimese korraga, kus üleriigiliselt sellisel viisil Meie Isa palve kooslugemine toimus. Palvelugemist kanti üle erinevates meediakanalites (ka väljaspool Eestit) ning kutsuti üles inimesi kell 11.45 hetkeks peatuma, et üheskoos palvet lugeda. Üleskutse leidis sooja vastukaja.

Üle Eesti peatasid inimesed hetkeks oma töö, et lugeda Meie Isa palvet. Seda loeti üheskoos kõva häälega ka kaupluses ja vallavalitsuses. Tunnetasime selgelt, et see polnud pelk formaalne sündmus, vaid südamepõhjust tulev palve Eestimaa tuleviku pärast praegusel ebastabiilsel ajal.

2024. aasta oli eriline ka selle poolest, et just siis möödus 500 aastat esimese eestikeelse Meie Isa palve avaldamisest Kullamaa vakuraamatus. Kirikute Nõukogu kuulutas möödunud aasta ametlikult Meie Isa palve aastaks.

Tänavu toimub Meie Isa palve ühislugemine taas, kuid sedakorda on toimumispaigaks Arvo Pärdi keskus Laulasmaal. Paiga valikul sai määravaks selle sümbolne tähendus ja ajastus, sest tänavu langevad nii ida- kui läänekiriku ülestõusmispühad kalendri järgi samale ajale. See lähendab meid veelgi. Armastatud helilooja Arvo Pärt on öelnud, et tema muusikaline haridus on kujunenud peamiselt katoliku kiriku sakraalse muusika baasil. Õigeusuni jõudis ta hiljem ja mitte niivõrd selle kiriku muusika, kuivõrd varakristlike kõrbeisade ning Bütsantsi pühade meeste õpetuste ja sõnade kaudu.

Kristlik pärand on sügav ja rikkalik ning me kinnitame oma osadust üksteise ja Jumalaga veelgi, paludes ka tänavu üheskoos Meie Isa palvet. Selline ühtsus pole maailmas, kus kõik püüavad üksteisest eristuda, sugugi tavaline, ja seepärast usume, et Jumalal on Eestimaa jaoks väga eriline plaan. Andku Jumal meile selle mõistmiseks tarkust!

MEIE ISA, KES SA OLED TAEVAS!

Pühitsetud olgu sinu nimi!

Sinu riik tulgu,

sinu tahtmine sündigu

nagu taevas, nõnda ka maa peal!

Meie igapäevast leiba

anna meile tänapäev!

Ja anna meile andeks meie võlad,

nagu meigi andeks anname

oma võlglastele!

Ja ära saada meid kiusatusse,

vaid päästa meid ära kurjast!

Sest sinu päralt on riik ja vägi

ja au igavesti. Amen.

Esimene Meie Isa palve kooslugemine 2024. aastal. Foto: Anete Toming